

BRZozowska Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 10/67

Listopad / Grudzień 2008

numer bezpłatny

.: BRZozów . DOMARADZ . DYDNIA . HACZÓW . JASIEŃICA R. . NOZDRZEC .:

Ornamenty świąteczne wykonane w Środowiskowym Domu Samopomocy w Izlebkach

Obchody Świąta Niepodległości

w Powiecie Brzozowskim

10 listopada br. w Haczowie odbyły się Powiatowe Obchody 90-tej rocznicy Odzyskania Niepodległości. Uroczystości rozpoczęła msza św. w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Haczowie z udziałem licznych pocztów sztandarowych, Kompanii Honorowej 21 Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa i Orkiestry Dętej „Hejnał” z Haczowa. Mszę św. odprawił i homilię wygłosił Ks. Dziekan Kazimierz Kaczor. Zwracając się do wiernych powiedział: - *Przychodzimy w to święto do kościoła po to, aby zanieść przed tron Pana Boga modlitwę za Ojczyznę dziś i jutro, bo tej modlitwy szczególnie teraz wszyscy, którzy tworzymy ten Dom Ojczysty bardzo potrzebujemy...*

Przychodzimy w to święto do kościoła także i po to, aby zanieść modlitwę za tych, którzy za wolność, niepodległość i suwerenność Ojczyzny zapłacili największą cenę – przelewając swoją krew w powstaniach, na wojennych frontach i polach bitew...

Pielgrzymujemy dziś do łagrów, do obozów i więzień – wszędzie tam, gdzie przyszło naszym rodakom płacić cenę życia za wolną Polskę...

Duchowo stajemy przy poznańskich i gdańskich krzyżach, przy krzyżu koło kopalni „Wujek”, przy grobie Sługi Bożego Księdza Jerzego Popiełuszki, przy rozsianych prochach Sługi Bożego Księdza Marcina Tomaki i przy mogiłach setek tysięcy innych Polaków i Polek, którzy zmagali się o to, aby „Polska była Polską”...

Prosimy Dobrego Boga, aby ich ofiara nie poszła na marne, aby wyrosło z niej dobro...

W swojej homilii Ks. Kaczor odniósł się również do czasów współczesnych - Obecnie nasze pokolenie Polaków i Polek czyli my żyjący tu dziś w Ojczyźnie i na całym świecie stajemy przed wielkim zadaniem utwierdzenia zdobytej w ostatnich latach wolności i prawdy, poczynwszy od roku 1980 od powstania Solidarności. Musimy uświadomić sobie, że jak 88 lat temu w roku 1920 dokonał się cud – lud polski stanął w obronie niepodległości i pokonał pod Warszawą wroga – armię bolszewików – tak i dziś, jeśli zespolimy się, jeżeli zaufamy Panu Bogu i Matce Najświętszej – to odrodzimy się moralnie i materialnie.

Po mszy św. uczestnicy obchodów - prowadzeni przez Kompanię Honorową Podhalańczyków pod dowództwem kapitana Marcina Duszy i pocztu sztandarowe, przy dźwiękach Orkiestry Dętej z Haczowa i blasku lampionów niesionych przez młodzież - przeszli pod Pomnik Pamięci Ofiar Wojen. Tam po powitaniu i wysłuchaniu hymnu narodowego głos zabrał gospodarz uroczystości Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż. Przypomniwał on krwawe lata zmagania Polaków o wolność i niepodległość ojczyzny i podkreślił jak istotną rolę w tych trudnych i przełomowych momentach dla naszego państwa odgrywała wiara w Boga i wsparcie ze strony Wielkiego Polaka – Jana Pawła II. - *Gdy wydaje się, że już wszystkie światła dla Polski zgasły, świeci się jeszcze światełko - na Jasnej Górze. Tam Matka Boża Królowa Polski, której nie pokonał ani Karol Gustaw, ani Lenin ani Hitler, ani sam Stalin. To za jej przyczyną Stwórca daje nam takich przywódców duchowych jak kardynał Stefan Wyszyński, jak arcybiskup Ignacy Tokarczuk i wreszcie jak Karol Wojtyła, który później spełnia proroctwo proroków o papieżu z Polski. „Najwiecej Was Pan Bóg wyniesie, gdy dacie światu Papieża”.*

Wraz z trwającym 9666 dni pontyfikatem Jana Pawła II następuje ożywienie wiary katolickiej. Ten Papież pielgrzymuje po całym świecie. Wszędzie, gdzie się pojawia gromadzą się tysiące, miliony ludzi, którzy chcą słuchać jego kazań, i którym daje nadzieję.

Mszę św. uświetniły liczne pocztu sztandarowe

Pomnik Pamięci Ofiar Wojen

Jak wielu z nas pamięta w 1979 roku podczas pierwszej pielgrzymki do Polski Jan Paweł II wypowiada znamienne słowa „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi, Tej Ziemi”.

A mnie w pamięci z tamtego czasu został obraz Krakowskich Błoni, gdzie przed rozpoczęciem sprawowanej pod przewodnictwem Jana Pawła II mszy świętej dwa balony uniosły w powietrze głowę orla w koronie – symbol wolnej i niepodległej Polski. Na pełną suwerenność i niepodległość musieliśmy czekać jeszcze 10 lat. W tym czasie powstaje Solidarność, związek zawodowy, a w zasadzie dziesięcioletni ruch społeczny, który ma dość komunizmu.

Od momentu powstania Solidarności, od strajku w Stoczni Gdańskiej towarzyszy temu ruchowi Krzyż Chrystusowy, portret Jana Pawła II i Obraz Matki Bożej Królowej Polski, która dana ku obronie narodu polskiego, w którą jak pisze poeta „Wierzy taki, co już w nic nie wierzy”. Dziś często nadużywany jest Jej wizerunek, Jej imię. Ona ma Polaków łączyć - nie dzielić.

Szanowni Państwo!

Na koniec chciałoby się powiedzieć, że Stwórca szczególne zadanie powierzył Polakom: mają oni bronić chrześcijańskiej Europy. Czynią to z Janem III Sobieskim pod Wiedniem, czynią to z marszałkiem Józefem Piłsudskim zatrzymując bolszewików na Wiśle, czynią to wraz z Janem Pawłem II doprowadzając do upadku bloku sowieckiego.

Norman Davies wybitny brytyjski historyk zafascynowany historią Polski, zafascynowany Powstaniem Warszawskim pisze „W Polsce bije serce świata”. Pytam czy Twoje bije dla Polski? Na pewno tak skoro tu dzisiaj jesteś świętując odzyskanie przez nią niepodległości. Jeżeli bije dla Polski to ucieszymy naszego kochanego Papieża, który teraz patrzy na Nas z góry i zaczniemy w praktyce stosować jego nauczanie.

W 1987 roku podczas homilii wygłoszonej w Gdańsku Jan Paweł II wołał „Razem wspólne brzemie noście, nie jedni przeciw drugim, tylko razem wspólnie i w porozumieniu. Marzy mi się, by kiedyś o Nas Polakach można było powiedzieć jak o pierwszych chrześcijanach mówili Rzymianie „Popatrzcie jak oni się miłują”.

Czego Państwu i sobie z okazji tego święta życzę.

Bardzo dobitnie istotę obchodów Święta Niepodległości w swoim wystąpieniu podkreślił również Piotr Babinetz – Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Następnie, zgodnie z tradycją, która mówi, że w godzinach wieczornych, w przeddzień ważnych rocznic historycznych, bitew i wydarzeń istotnych dla chwały narodu, w celu oddania czci żołnierzom poległym w walkach o niepodległość ojczyzny oraz ludności cywilnej, która wspierała wysiłek wojskowy, wszyscy obecni wzięli udział w apelu poległych. Prowadził go porucznik Paweł Bryndza. Po apelu pod pomnikiem upamiętniającym ofiary wojen kwiaty złożyły

liczne delegacje. Krótką modlitwę w intencji ojczyzny i poległych za nią rodaków poprowadził Ks. Dziekan Kazimierz Kaczor, po czym zgromadzeni przeszli do Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie, gdzie odbyła się dalsza część obchodów.

Tam wzruszający montaż słowno-muzyczny wykonała młodzież z Zespołu Szkół w Trześniowie, a prawdziwą ucztę duchową zapewniła Orkiestra Koncertowa „Fire Band” z solistami Joanną Pietruszką i Pawłem Krasulakiem. Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel przy tej okazji wręczył nagrody najbardziej zasłużonym w dziedzinie kultury działaczom z terenu gminy. Otrzymali je: Bożena Antosz – kierownik artystyczny Zespołu Obrzędowego „Haczowskie Wesele” oraz znany muzyk i konstruktor liry korbowej – Stanisław Wyżykowski.

Powiatowe Obchody Święta Niepodległości swoją obecnością zaszczylicili liczni goście: parlamentarzyści – Piotr Babinetz i Adam Śnieżek - Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, także Starosta Brzozowski Zygmunt

Błaż, Wicestarosta Brzozowski Janusz Draguła, Przewodniczący Rady Powiatu Brzozowskiego Henryk Kozik, wójtowie gmin i przewodniczący rad gmin powiatu brzozowskiego, dyrektorzy i kierownicy jednostek administracyjnych powiatu, służb, straży i inspekcji, jak również dyrektorzy szkół.

Magdalena Pilawska

Brzozów w 90-tą rocznicę odzyskania niepodległości

11 listopada br. Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż, Wicestarosta Janusz Draguła i Przewodniczący Rady Powiatu Henryk Kozik uczestniczyli w obchodach Święta Niepodległości w Brzozowie. Uroczystości rozpoczęła msza św. w kolegiacie, po czym udano się pod Pomnik Pamięci Narodu „Tym, którzy życie Polsce oddali”, gdzie po odegraniu hymnu narodowego głos zabrał Burmistrz Brzozowa Józef Rzepka.

W swoim przemówieniu nawiązał on m.in. do zmieniającej się rzeczywistości nie tylko na świecie i w Polsce, ale również w naszym środowisku lokalnym. – *Rzeczywistość z każdym dniem przynosi kolejne zmiany. Zmienia się nasze miasto, zmieniają się nasze miejscowości. Szczególnie mocno leżą nam wszystkim na sercu sprawy oświaty, dróg i ochrony środowiska. Brzozów mocno zaznaczył się na arenie ogólnokrajowej. Jako pierwsi w Polsce postaraliśmy się sfinansować z funduszy norweskich budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Brzozowie. Większe lub mniejsze inwestycje nie ominęły żadnej szkoły i przedszkola w naszej gminie. W Grabownicy Starzeńskiej oddaliśmy do użytku nowoczesny segment sportowo-dydaktyczny, przeprowadziliśmy termomodernizację gimnazjów w Humniskach i Brzozowie. Pozyskując znaczące kwoty zewnętrzne, dokonaliśmy modernizacji kilkunastu kilometrów ulic i dróg gminnych.* – podkreślił Burmistrz J. Rzepka.

Następnie kilkanaście delegacji m.in.: Poseł na Sejm RP Adam Śnieżek, przedstawiciele powiatu brzozowskiego, gminy Brzozów, związkowców, szkół, służb, straży i inspekcji złożyło kwiaty pod Pomnikiem Pamięci Narodu, a ks. Dziekan Franciszek Rząsa Proboszcz Parafii w Brzozowie odmówił modlitwę za poległych w obronie niepodległości.

fot. Roman Szarek

Pod pomnikiem kwiaty złożyły delegacje władz powiatowych ...

...i gminnych

Tego samego dnia, wieczorem, w brzozowskiej kolegiacie odbyła się patriotyczna wieczornica pt. „A to Polska właśnie”.

Magdalena Pilawska

Obchody Rocznicowe w Domaradzu

W tym roku 90-tą rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości obchodziliśmy biorąc licznie udział we mszy świętej oraz w przemarszu do obelisku „Poległym lecz niezwyčajonym”. Po uroczystościach ks. Wiesław Przepadło poświęcił centrum sportowo-kulturalne.

Uroczystości rocznicowe tradycyjnie rozpoczęły się od uroczystej mszy św. odprawionej w Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Domaradzu. Na mszę przybyli zaproszeni goście oraz poczty sztandarowe wszystkich jednostek OSP z terenu gminy oraz poczty sztandarowe Szkoły Podstawowej Nr 1 w Domaradzu, Zespołu Szkół w Baryczy i kombatantów.

Po mszy św. wszyscy zebrani przeszli przy dźwiękach orkiestry dętej GOK w Domaradzu na cmentarz, pod obelisk „Poległym lecz niezwyčajonym”. Tam po krótkim przemówieniu, Wójt Gminy Domaradz Jan Pilch w asyście przedstawicieli Policji i OSP, złożył kwiaty na obelisku. Warto podkreślić wyjątkowo dużą liczbę mieszkańców przybyłych na uroczystość.

Kolejnym punktem programu było poświęcenie centrum sportowo-kulturalnego oraz altanki grillowej zlokalizowanych w pobliżu stadionu w Domaradzu. Aktu poświęcenia dokonał ks. proboszcz Wiesław Przepadło.

Wójt Gminy w przemówieniu przedstawił możliwe zastosowania centrum sportowo-kulturalnego, które ma być przekaza-

ne pod nadzór GOKu i udostępniane po zgłoszeniu takiej potrzeby do pracowników Gminnego Ośrodka Kultury. Podkreślił też, że osoby, które będą korzystać

fol. UG Domaradz

Złożenie kwiatów pod obeliskiem „Poległym lecz niezwyčajonym”

z pomieszczeń lub altanki grillowej będą brać na siebie pełną odpowiedzialność za stan tych obiektów.

Tomasz Bober

Rok 1937 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznał, iż Święto Niepodległości obchodzone będzie 11 listopada. Tego historycznego dnia 1918 roku Niemcy podpisały zawieszenie broni kończąc działania bojowe Wielkiej Wojny. Kraj podzielony między trzy mocarstwa po długich latach niewoli odzyskał niepodległość. Polskę jako kraj wykreślono z map Europy, ale z serc i umysłów nie wymazano jej nigdy.

W 90 - tą rocznicę Odzyskania Niepodległości odbyły się gminne obchody związane z tym pięknym i jakże wymownym świętem. Uroczystość rozpoczęła się koncercem mszą św. odprawioną przez Ks. Dziekana Adama Drewniaka. Jak co roku piękny program artystyczny zaprezentowali uczniowie Gimnazjum. Mottem przewodnim był patriotyzm. O patriotyzmie mówili Ci najmłodsi obywatele jak i trochę starsi. Z czym wiąże się więc patriotyzm? Wedle Słownika encyklopedycznego jest to postawa społeczno- polityczna łącząca przywiązania do własnej ojczyzny, poczucie więzi społecznej, oraz poświęcenie dla własnego narodu z szacunkiem dla innych. Podczas prezentacji montażu poetyckiego wyświetlone zostały obrazy ukazujące wielkich Polaków, godło państwowe oraz

Nasza Niepodległa

piękne krajobrazy „naszej ojczyzny” - ziemi dydeńskiej.

Głos zabrał też Wójt Gminy Dydnia J. F. Adamski, a utwór recytowała Pani Urszula Skrabalak poetka Ludowa z Temeszwowa.

Występ młodzieży został uświetniony koncertem orkiestry dętej z Gminnego Ośrodka Kultury w Dydni, kierowanej przez Pana Zygmunta Podulkę. Piękne melodie pieśni patriotycznych rozbrzmiewały donośnie w świątyni.

Wszyscy ludzie zgromadzeni tego dnia na uroczystości udali się pod pomnik upamiętniający strajki chłopskie. Zapalono znicze, składano kwiaty i wieńce. Wartę honorową podjęli harcerze drużyny działającej przy Gimnazjum w Dydni.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, lokalnych władz samorządowych, m.in. Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż i Wicestarosta Janusz Draguła, także poczty sztandarowe Ochotniczych Straży Pożarnych, szkół, uczniowie oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy naszej gminy.

Małgorzata Turopolska

Obchody Święta Niepodległości w Dydni

dowych, m.in. Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż i Wicestarosta Janusz Draguła, także poczty sztandarowe Ochotniczych Straży Pożarnych, szkół, uczniowie oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy naszej gminy.

EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU ELEKTRONIKI

Jablonica Polska 169, 36-213 Haczów, tel. 0 506 437 839, 0 600 854 361

Odbieramy do utylizacji:

- sprzęt komputerowy
- sprzęt biurowy
- sprzęt teleinformatyczny

www.ecoe.com.pl

- sprzęt telekomunikacyjny
- sprzęt agd i audio-video
- sprzęt medyczny
- przyrządy do nadzoru i kontroli

90 rocznica Odzyskania Niepodległości w I LO

Święto Odzyskania Niepodległości obchodziło również I LO w Brzozowie. Uroczystą akademię z tej okazji przygotowała Magdalena Skoczek z klasą II c, natomiast o oprawę muzyczną zadbał, jak zwykle na najwyższym poziomie, Krzysztof Łobodziński z chórem. Młodzież, kadra pedagogiczna oraz zaproszeni goście mieli okazję wysłuchać okolicznościowych wierszy z podkładami muzycznymi z najważniejszych polskich produkcji filmowych ostatnich lat: „Polskich dróg”, „Ziemi obiecanej”, „Nocy i dni” czy „Rodziny Połanieckich”.

Motywy te w sposób szczególnie przejmujący podkreślały wymowę uroczystości. Wielkie wrażenie wywołały występy wokalne solistów chóru P. Karnasiewicza z kl. II f i J. Wasylik z kl. II c, którzy wykonali pieśni „Jeszcze jeden Mazur dzisiaj” oraz „Powróć się tu”. W asyście pocztów sztandarowych akademia przybrała szczególnie uroczysty i patriotyczny charakter. Warto pamiętać, iż akademia w I LO to nie tylko wiersze, pieśni ale również żywa lekcja historii.

Pozostaje jedynie żałować, iż w tej uroczystej akademii, poza społecznością szkolną, udział wzięli tylko nauczyciele emeryci, gdyż charakter i podniosłość obchodów świąt państwowych i reli-

Akademia okolicznościowa w I LO

gijnych stanowi piękną wizytówkę naszej szkoły i jest świadectwem patriotyzmu młodych. W związku z tym młodzież I Liceum planuje powtórzenie tej uroczystości wzbogaconej o elementy trudnych lat 80-tych pod hasłem „Patriotyzm dzisiaj” w Brzozowskim Domu Kultury w grudniu 2008, na którą już dzisiaj serdecznie zapraszamy.

Michał Wolak

„Cicha noc, święta noc,
Pokój niesie ludziom wszem...”

**W uroczystym nastroju Świąt Narodzenia Pańskiego
pragniemy przekazać Mieszkańcom Powiatu Brzozowskiego
życzenia wszystkiego co najlepsze.
Aby nasze serca i domy napełniły się radością,
którą przynosi światu Dzieciątko Jezus.
Niechaj spełnią się wszystkie życzenia
wypowiedziane przy wigilijnym stole, a blask „świętej nocy”
opromieni każdy dzień Nowego Roku.**

Przewodniczący Rady
Powiatu Brzozowskiego
Henryk Kozik

Wicestarosta Brzozowski
Janusz Draguła

Starosta Brzozowski
Zygmunt Błaż

**Podnieś rączkę, Boże dziecko,
Błogosław Ojczyznę miłą!**

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku
pragnę złożyć wszystkim Mieszkańcom
i Gościom naszej pięknej Ziemi Brzozowskiej
najserdeczniejsze życzenia zdrowia, sukcesów w pracy zawodowej
oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.
Niech przy dźwiękach kołędy,
w rodzinnym, pełnym radości, ciepła i wzruszeń gronie,
upłyną Państwu piękne chwile Polskiej Wigilii i Świąt Narodzenia Pańskiego.
A w Nowym 2009 Roku niech się spełnią wszystkie Państwa zamiary i marzenia.**

Przewodniczący Rady Miejskiej w Brzozowie
Stanisław Pilszak

Burmistrz Brzozowa
Józef Rzepka

*Aby wieczór wigilijny upłynął
przy żywicznym zapachu strojnej choinki,
w atmosferze ciepła i miłości.
Czytelnikom BGP życzymy
aby Nowy Rok był pełny szczęścia, nadziei
i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.*

Redakcja BGP

XXIV Sesja Rady Powiatu Brzozowskiego

Głównym tematem XXIV sesji Rady Powiatu Brzozowskiego, która odbyła się 20 listopada br., było złożenie sprawozdań z działalności służb, inspekcji i straży w powiecie (wybrane zagadnienia z poszczególnych sprawozdań - poniżej).

Sesję prowadził Przewodniczący Rady – Henryk Kozik. Uczestniczyło w niej 17 radnych, którzy po wysłuchaniu sprawozdań z wykonania uchwał i wniosków z poprzedniej sesji oraz z działalności Zarządu w okresie międzysesyjnym, przyjęli uchwały w następujących sprawach:

- wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za 2008 rok Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego im. Ks. B. Markiewicza,
- zmiany uchwały w sprawie określenia zadań i wielkości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji

Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ich realizację w 2008 roku,

- zabezpieczenia środków finansowych dla potrzeb Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011,
- zmian w budżecie powiatu brzozowskiego na 2008 rok

Ponadto radni przyjęli stanowisko w sprawie zmiany paragrafu 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczącego szczegółowych warunków i trybu przyznawania

pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Sesję zakończyły interpelacje i zapytania radnych oraz wolne wnioski.

Magdalena Pilawska

Wybrane zagadnienia z informacji o działalności Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Brzozowie za okres od stycznia do października 2008 r.

Struktura Inspektoratu

Aktualna obsada etatowa Inspektoratu obejmuje następujące stanowiska:

- powiatowy inspektor nadzoru budowlanego - 1 etat
- starszy inspektor nadzoru budowlanego - 0,8 etatu
- inspektor nadzoru budowlanego - 2 etaty
- główny księgowy - 1 etat

Zestawienie danych dotyczących działalności kontrolnej Inspektoratu

W okresie sprawozdawczym Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego przeprowadził:

- Ogółem spraw - 379
 - sprawy dotyczące samowoli budowlanych - 42
 - sprawy dotyczące utrzymania obiektów budowlanych - 32
 - zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych - 169
 - zgłoszenia zakończenia robót budowlanych - 136

- Ogółem kontroli - 87
 - kontrole z urzędu - 52
 - zgłoszenia - 35
- Wydane decyzje i postanowienia - 77
- Wnioski na wykonanie egzekucji - 1
- Upomnienia - 0
- Nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 800 zł

Reasumując należy stwierdzić, że w wyniku prowadzonych kontroli obiektów budowlanych wzrasta dyscyplina w przestrzeganiu procesu prawa budowlanego zarówno przez inwestorów, jak również przez osoby pełniące funkcje techniczne w tym procesie. Natomiast w kwestii nadzoru nad obiektami użytkowymi przeprowadzone kontrole uświadomiły użytkownikom konieczność prowadzenia wymaganej dokumentacji obiektu, a często pracownicy Inspektoratu udzielali odpowiednich instrukcji osobom odpowiedzialnym za administrowanie obiektów, co w przyszłości powinno wyeliminować zagrożenia wynikające ze stanu technicznego użytkowanych obiektów.

Wybrane zagadnienia z informacji o Bezpieczeństwie Publicznym w powiecie brzozowskim w zakresie realizowanym przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie za okres 10 miesięcy 2008 r.

W tutejszej Komendzie zatrudnionych jest 50 funkcjonariuszy, 1 pracownik służby cywilnej i 1 pracownik służby pomocniczej w wymiarze 1 etatu. Kadra komendy to: 11 oficerów, 14 aspirantów, 12 podoficerów i 13 szeregowych. W systemie zmianowym zatrudnionych jest 36 strażaków-ratowników i 5 dyżurnych PSK, natomiast system codzienny to 9 funkcjonariuszy i 1 pracownik służby cywilnej.

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 października 2008 r.

na terenie powiatu brzozowskiego miało miejsce 971 zdarzeń **Z ogólnej liczby 971 zdarzeń**

- 71 to pożary, które stanowią - 7,3 % ogółu zdarzeń,
 - 884 to miejscowe zagrożenia stanowiące - 91,0 % ogółu zdarzeń,
 - 16 to fałszywe alarmy stanowiące - 1,6 % ogółu zdarzeń.
- Klasyfikując pożary pod względem ich wielkości z ogólnej liczby 71 zanotowano:
- pożarów małych - 59
 - pożarów średnich - 12
 - pożarów dużych - 0

Straty ogółem powstałe w wyniku zdarzeń wynoszą 2416,2 tys. zł. Uratowano mienie wysokości 3294 tys. zł.

3 sierpnia 2008 roku przeprowadzono w miejscowości Haczów X Powiatowe Zawody Sportowo - Pożarnicze jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu brzozowskiego, w których wzięło udział 22 drużyny:

- 6 drużyn w grupie A seniorów,
- 5 drużyn w grupie C kobiet,
- 5 drużyn MDP dziewcząt,
- 6 drużyn MDP chłopców.

30 maja br. na akwenie wodnym w Krzemiennej odbyły się Ćwiczenia Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego WOO „SANOK”. Jeden z pływaczów został powołany do kadry województwa podkarpackiego Mistrzostw Polski Strażaków Pływaczów. W klasyfikacji generalnej reprezentacja wojewódzka pływaczów zajęła III miejsce. Jeden ze strażaków reprezentował Województwo Podkarpackie w Indywidualnych i Drużynowych Mistrzostwach Polski Strażaków PSP w Tenisie Stołowym, reprezentacja zajęła I miejsce w klasyfikacji drużynowej.

W miesiącu październiku br. w Jasle reprezentacja strażaków z tut. komendy brała udział w turnieju eliminacyjnym do X Mistrzostw Województwa Podkarpackiego Strażaków PSP w Halowej Piłce Nożnej gdzie zajęliśmy II miejsce w grupie. W październiku br. w V Mistrzostwach Województwa Podkarpackiego Strażaków PSP - Zastępca Komendanta Powiatowego - zajął II miejsce w swej kategorii. Reprezentacja KP PSP Brzozów zajęła drużynowo II miejsce w Mistrzostwach Województwa Podkarpackiego w Sporcie Pożarniczym.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Obecnie na terenie powiatu brzozowskiego funkcjonuje 17 jednostek OSP włączonych do KSRG. Do tej pory przeprowadzono 30 Inspekcji Gotowości Operacyjno-Technicznej w jednostkach OSP w tym 12 w OSP z KSRG. Uczestniczono w przeglądach sprzętu silnikowego będącego na wyposażeniu jednostek OSP w Gminie Jasienica Rosielna oraz Domaradz.

W zakresie szkoleń do tej pory zrealizowano szkolenia podstawowe strażaków OSP biorących bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych:

- na bazie budynku OSP Haczów dla członków OSP: z Haczowa, Trześniowa i Jasienowa – razem słuchaczy 35,
- w budynku Komendy Powiatowej dla członków OSP z terenu miasta i gminy Brzozów - w sumie 65 słuchaczy,
- na bazie budynku OSP Jabłonica Polska przeprowadzono szkolenie dla członków OSP z Jabłonicy Polskiej, Wzdowa i Malinówki – uczestniczyło łącznie 35 słuchaczy,
- w dniach 24 i 25 listopada br. przeprowadzono szkolenie doskonalące umiejętność posługiwania się sprzętem ochrony dróg oddechowych dla członków jednostek OSP z Jabłonicy Polskiej - 9 strażaków, Haczów - 6 strażaków, Dydnia - 3 strażaków
- w IV kw. br. planowane jest przeprowadzenie jednego szkolenia specjalistyczne z zakresu ratownictwa technicznego na bazie Komendy Powiatowej oraz jeden kurs szkolenia podstawowego

Działalność kontrolno-rozpoznawcza i profilaktyczna

W okresie od stycznia do końca października 2008 r. przeprowadzono 51 kontroli z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Łącznie skontrolowano 58 obiektów: użyteczności publicznej, produkcyjno-magazynowych, w gospodarstwach rolnych (stogi).

W zakresie pokontrolnego postępowania administracyjnego wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych w czasie kontroli zaniedbań dot. bezpieczeństwa pożarowego. W wielu przypadkach stosowano pouczenia i rozmowy dyscyplinujące, które spowodowały usunięcie nieprawidłowości w trakcie trwania kontroli.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Na dzień dzisiejszy na terenie powiatu brzozowskiego funkcjonuje 17 jednostek OSP włączonych do KSRG. Jednostki te co roku otrzymują dotację budżetową na funkcjonowanie jednostek w ramach KSRG.

Dodatkowo jednostka OSP w Bliznem otrzymała dotację na karosaż średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego w kwocie 50 000,00 zł. W chwili obecnej samochód jest karosowany a odbiór pojazdu nastąpi na przełomie listopad - grudzień 2008 r.

Wybrane zagadnienia z informacji o stanie Bezpieczeństwa Publicznego na terenie powiatu brzozowskiego w okresie styczeń-październik 2008 r.

W okresie minionych dziesięciu miesięcy na terenie powiatu stwierdzono popełnienie ogółem 539 przestępstw w tym 21 czynów karalnych, gdzie sprawcami byli nieletni. Najczęstszymi kategoriami popełnianych przestępstw były kradzieże i kradzieże z włamaniami oraz uszkodzenia mienia, stanowiące kategorię przestępstw przeciwko mieniu. W tej kategorii stwierdzono 258 przestępstw. W większości były to drobne kradzieże cudzego mienia, włamania do placówek handlowych oraz domów, w dużej części niezamieszkałych. Mieszkańcy powiatu często również tracili telefony komórkowe, dokonywano też kradzieży drzewa z lasu prywatnego, czy też energii elektrycznej. Stwierdzić można, że nadal źle zabezpieczane są mieszkania i samochody, co pozwala sprawcom dokonywać włamań lub otwarcia dopasowanym kluczem. Odnotowano dwa przypadki popełnienia przestępstw zgwałcenia i jeden rozbój. Sprawcy tych przestępstw zostali ustaleni i postawieni przed obliczem sprawiedliwości.

Niewielką liczbę przestępstw kryminalnych stanowiły bójki lub pobicia - odnotowano ich 5 oraz uszczerbek na zdrowiu - 17 przestępstw. Pozostałe

przestępstwa miały charakter gospodarczy i przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

W omawianym okresie 2008 r. stwierdzono ogółem 539 przestępstw. W kategorii przestępstw o charakterze kryminalnym stwierdzono odpowiednio w 2008 r. -364 przestępstwa. W tym czasie ujawniono 68,5% sprawców zdarzeń przestępczych, pozostałe są w trakcie wykonywania czynności procesowych lub innych ustaleń.

Na terenie powiatu brzozowskiego popełniono 293 wykroczenia, za które sporządzane są wnioski do Wydziału Grodzkiego Sądu Rejonowego w Brzozowie. Wśród wykroczeń dominowały czyny o charakterze chuligańskim - 33 wykroczenia, w 82 przypadkach miały miejsce kradzieże lub zniszczenia mienia o wartości strat do 250 zł, co jest traktowane jako wykroczenie. Ujawniono także i sporządzono wnioski do Sądu Rejonowego Wydział Grodzki na 126 sprawców wykroczeń drogowych. Realizując zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, sporządzono także 5 wniosków o ukaranie oraz nałożono 11 mandatów karnych na osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych oraz 47 wniosków za inne wykroczenia. Z ogólnej liczby 293 wymienionych

wyżej wykroczeń ustalono 259 sprawców. Tylko w 34 przypadkach do chwili składania informacji nie udało się ustalić sprawców wykroczeń. W okresie minionych dziesięciu miesięcy, na 644 sprawców wykroczeń nałożono grzywny w postaci mandatów karnych, z czego przeważającą część stanowiły wykroczenia w ruchu drogowym. W tym samym czasie pouczone 2500 sprawców, mieszkańców omawianego terenu, którzy popełnili drobne wykroczenia, a 3572 osoby legitymowano.

Na drogach na terenie powiatu brzozowskiego miało miejsce 375 zdarzeń drogowych, podczas których 122 osoby odniosły obrażenia, a 6 osób zginęło. Najwięcej zdarzeń odnotowano na terenie gmin Brzozów i Jasienica Rosielna, co jest związane z przebiegiem przez te gminy dróg o bardzo dużym natężeniu ruchu kołowego/droga krajowa nr 9 i wojewódzka - W 886 oraz dużym skupiskiem ludności zarówno miejscowej jak i napływowej i tym samym dużym zagęszczeniem ruchu pojazdów - miasto Brzozów.

Przeprowadzono 1850 interwencji w miejscach publicznych oraz na telefoniczne lub osobiste żądanie mieszkańców powiatu, a także przyjęto wielu interesantów w siedzibie zespołu dzielnicowych w Brzozowie oraz siedzibach rewirów dzielnicowych udzielając pomocy prawnej, przyjmując zawiadomienia o popełnionym przestępstwie lub wykroczeniu, czy też kierując zgłaszającego do właściwej instytucji.

W związku z podejmowanymi interwencjami na omawianym terenie, sporządzono 103 niebieskie karty na sprawców

przemocy domowej, w 97 przypadkach sprawcy przemocy byli w stanie nietrzeźwości, grożąc przemocą domownikom lub innym osobom w ich otoczeniu. W 38 przypadkach osoby te były izolowane w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych a kolejnych 29 najbardziej agresywnych, których zachowania zagrażały życiu lub zdrowiu innych osób lub ich samych, izolowano w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie. Zaznaczyć należy, że w tym okresie w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych przebywało łącznie 178 osób z całego powiatu.

Na terenie miasta i gminy realizowano działania profilaktyczne zwane prewencją kryminalną. Dzielnicowi odbyli łącznie 2785 odwiedzin posesyjnych w miejscach zamieszkania, wykonując czynności policyjne, odbyli 93 spotkania w szkołach oraz spotkania środowiskowe, gdzie podejmowali tematykę związaną z zabezpieczeniami przed kradzieżami, w tym kradzieżami kieszonkowymi oraz przed włamaniami do domów, mieszkań i innych obiektów prywatnych. W związku z zachowaniami nagannymi nieletnich przeprowadzono z nimi 39 rozmów profilaktycznych, rozmowy takie przeprowadzono także z 34 rodzicami nieletnich, zamieszkałych na omawianym terenie.

Jak wynika z danych statystycznych za omawiany okres powiat brzozowski charakteryzuje się najmniejszym w skali województwa podkarpackiego wskaźnikiem zagrożenia przestępczością, wynoszącym 82,8 przestępstw na 10 tysięcy mieszkańców, przy średniej dla województwa podkarpackiego wynoszącej 145,9.

Warunki zdrowotne środowiska

Na terenie powiatu 9 wodociągów jest objętych monitoringiem kontrolnym i przeglądownym. Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych oraz 28 kontroli jakości wody. W 3 wodociągach PPIS w Brzozowie stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia i określił dopuszczalne wartości parametrów fizykochemicznych tj. żelaza, manganu i mętności.

W bieżącym roku przeprowadzono 3 kontrole sanitarne i dokonano 20 kontroli jakości wody. Pobrano do badania 60 próbek wody, które nie były kwestionowane. Brak zorganizowanych kąpielisk. W 74 obiektach użyteczności publicznej (są to obiekty wczasowo-turystyczne, hotele, domy pomocy społecznej, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, dworzec PKS jak i środki transportu do przewozu dzieci, pasażerów, chorych i zwłok) dokonano 71 kontroli sanitarnych. W bieżącym roku na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono:

- 17 kontroli sanitarnych ustępów publicznych znajdujących się na stacjach paliw, w obiektach użyteczności publicznej, restauracjach, placówkach małej gastronomii;
- skontrolowano wszystkie zakłady wodociągowe pod względem prowadzenia przez nich kontroli wewnętrznej.

Ponadto sekcja higieny komunalnej oraz żywności i żywienia przeprowadziła 24 kontrole sanitarne w Domach Strażaka, Domach Ludowych na terenie całego powiatu oraz 3 kontrole obiektów dla sportowców.

Żywność i żywienie

W 2008 r. na terenie powiatu funkcjonowało 383 obiekty produkcji i obrotu środkami spożywczymi, kos-

Wybrane zagadnienia z informacji o działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w powiecie brzozowskim w okresie 1.01- 31.10. 2008 r.

metrykami oraz materiałami do kontaktu z żywnością. W obiektach tych przeprowadzono 400 kontroli sanitarnych.

Na terenie powiatu prowadzi działalność 32 zakłady produkcji żywności. Podczas przeprowadzonych kontroli w 2 zakładach: piekarni i zakładzie zbożowo-młynarskim stwierdzono niewłaściwy stan techniczno-sanitarny. Podjęto odpowiednie działania, nałożono mandaty karne na osoby odpowiedzialne za powyższy stan.

W 2008 r. kontynuowano wzmożony nadzór w sklepach wielkopowierzchniowych oraz placówkach gastronomicznych usytuowanych w miejscowościach wypoczynku i przy trasach turystycznych, w których kontrole prowadzono również w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy. Podczas przeprowadzonych kontroli w 6 przypadkach stwierdzono niewłaściwy stan techniczno-sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu oraz wprowadzanie do obrotu artykułów po terminie przydatności 4 sklepach spożywczych, 1 restauracji i 1 jadalni piwa podjęto stosowne działania.

Środowisko pracy

W ewidencji zakładów pracy jest 139 obiektów. Nadzorem sanitarnym objęto 107 zakładów pracy, w których przeprowadzono ogółem 140 kontroli i rekontroli. Na podstawie przeprowadzonych kontroli i stwierdzonych uchybień w zakresie nieprzestrzegania obowiązkowych przepisów wydano 86 decyzji administracyjnych. Przeprowadzono 2 postępowania w sprawach powstania i podejrzenia choroby zawodowej.

Wydano 9 decyzji dot. chorób zawodowych, w tym: 4 decyzje stwierdzające powstanie choroby zawodowej i 5 decyzji o braku podstaw stwierdzenia choroby zawodowej. Stan sanitarno-porządkowy w nadzorowanych zakładach pracy ocenia się jako zadowalający. W dwóch przypadkach nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 400 zł.

Placówki nauczania i wychowania

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzoruje 81 obiektów stałych. Ponadto obiekty sezonowe związane z wypoczynkiem dzieci i młodzieży, wodociągi w zakładach nauczania i wychowania oraz samochody do przewozu dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 177 kontroli sanitarnych.

Zakłady służby zdrowia

Ogółem przeprowadzono 204 kontrole sanitarne przez sekcje epidemiologii, higieny komunalnej, higieny pracy, higieny żywienia i żywności oraz sanitarny nadzór zapobiegawczy.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W dziedzinie Sanitarnego Nadzoru Zapobiegawczego w III kwartale br. rozpatrzono ogółem 104 wnioski. Największymi inwestycjami przekazanymi do użytkowania były: przedszkole 4 - oddziałowe wraz z obiektami towarzyszącymi w Haczowie, kompleks boisk sportowych w ramach programu „Moje boisko Orlik 2012” w miejscowości Izdebki gm. Nozdrzec, rozbudowa oczyszczalni ścieków w Brzozowie dz. Borkówka, sala

Oddane do użytku Przedszkole Samorządowe w Haczowie

gimnastyczna przy Zespole Szkół w Trześniowie, nadbudowa i przebudowa budynku szpitalnego - Izba Przyjęć przy Szpitalu Specjalistycznym w Brzozowie.

Wybrane zagadnienia z informacji dotyczącej Inspekcji Weterynaryjnej w powiecie brzozowskim

Do zadań Inspekcji Weterynaryjnej należy zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, badanie zwierząt rzeźnych i mięsa, nadzoru nad jakością zdrowotną środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w tym nad warunkami sanitarnymi ich pozyskiwania, produkcji i przechowywania, jakością zdrowotną niektórych

środków żywienia zwierząt oraz higieną materiału biologicznego.

Na terenie powiatu brzozowskiego funkcjonują w powyższym wymienionym zakresie podmioty tj.

1. 3 fermy kur niosek;
2. 2 fermy kur mięsnych;

3. 6 punktów kopulacyjnych;
4. 5 punktów inseminacyjnych;
5. 2 środki transportu przeznaczone do przewozu zwierząt
6. 1 podmiot zajmujący się hodowlą ryb karpiowatych.

W wyżej wymienionych podmiotach dokonano 24 kontrole protokolarne (5 kontroli na fermach kur niosek, 4 kontrole na fermach kur mięsnych, 3 kontrole środków transportu przeznaczonych do przewozu zwierząt, 6 kontroli punktów kopulacyjnych, 5 kontroli punktów inseminacyjnych oraz 1 kontrola hodowli ryb). Na dzień sporządzania sprawozdania na terenie powiatu brzozowskiego funkcjonuje ok. 4,5 tys. gospodarstw, utrzymujących zwierzęta. W roku bieżącym do kontroli pod kątem identyfikacji i rejestracji zwierząt zostało wyznaczonych 363 gospodarstwa, z których do dnia sporządzania sprawozdania skontrolowano 129 gospodarstw.

Sesja Rady Gminy Domaradz

Na Sesji Rady Gminy w Domaradzu w dniu 18 listopada br. głosowano między innymi nad:

- obniżeniem średniej ceny skupu żyta za 1q przyjmowaną jako podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy z kwoty 55,80 zł na kwotę 49,00 zł.

- ustaleniem wysokości stawek podatku od środków transportowych;

- ustaleniem wysokości stawek podatku od nieruchomości:

1. Od gruntów:

a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - 0,60 zł od 1m² powierzchni,

b) pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych - 3,90 zł od 1 ha powierzchni,

c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 0,10 zł od 1m² powierzchni;

2. Od budynków lub ich części od 1m² powierzchni użytkowej:

a) mieszkalnych - 0,45 zł.,

b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej- 14,00zł.,

c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - 8,86 zł.,

d) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych 3,85 zł.,

e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego 3,25 zł

3. Od budowli - 2% ich wartości określonej na podstawie art.4 ust.1 pkt 3 i ust.3-7 ustawy.

- zabezpieczeniem środków finansowych dla Powiatu Brzozowskiego na rok 2009 na dofinansowanie zadania pn: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2024 R Domaradz-Przysietnica”;

- zmianami w budżecie na rok 2008

- ustaleniem wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczych straży pożarnych Gminy Domaradz w działaniach ratowniczych oraz szkoleniach pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę.

- upoważnieniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Domaradzu do prowadzenia postępowań i podejmowania działań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

- zabezpieczeniem środków w budżecie gminy na realizację inwestycji pod nazwą „Remont drogi Domaradz przez Budzisz nr 115605R”.

Tomasz Bober

Sesja Rady Gminy Haczów

14 listopada br. odbyła się kolejna XXII zwyczajna sesja Rady Gminy Haczów. Głównym tematem sesji było uchwalenie stawek podatków i opłat lokalnych na 2009 r. Zatwierdzone przez Radę stawki podatków i opłat lokalnych przedstawiają się następująco:

Podatek od nieruchomości :

- od budynków mieszkalnych – 0,41 zł za 1 m² powier. użytkowej,
- od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 14,00 zł za 1 m² powierzchni użytkowej,
- od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 9,24 zł za 1 m² powierzchni użytkowej,
- od budynków zajętych na prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych – 4,00 zł za 1 m² powierzchni użytkowej,
- od pozostałych budynków, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego – 3,40 zł za 1 m² powierzchni użytkowej,
- od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 0,60 zł za 1 m² powierzchni,
- od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne – 3,90 zł od 1 ha powierzchni,
- od pozostałych gruntów – 0,05 zł za 1 m² powierzchni,

Czynsz za lokale użytkowe stanowiące mienie gminne:

- za lokale użytkowe wynajmowane na działalność produkcyjną i usługową – 11,30 zł za 1 m²,
- za lokale użytkowe wynajmowane na działalność handlową – 13,80 zł za 1 m²,
- za garaże – 3,80 zł za 1 m²,
- za lokale użytkowe wynajmowane przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej – 5,00 zł za 1 m²,
- za lokale użytkowe wynajmowane na działalność w zakresie ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami – 5,00 zł za 1 m²,
- za lokale użytkowe wynajmowane na działalność rolniczą, w tym produkcję roślinną i hodowlę zwierząt – 1,10 zł za 1 m².

Rada Gminy obniżyła cenę żyta przyjmowaną jako podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy na 2009 rok do kwoty 43,00 zł. Tak więc podatek w gospodarstwie rolnym z 1 ha wyniesie 107,50 zł.

Zatwierdzone zostały taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na 2009 rok. Cena za 1 m³ ścieków wyniesie 2,65 zł netto, natomiast cena za wodę ze studni stanowiących własność gminy będzie się kształtować w wysokości:

- z wodociągu – 4,50 zł netto/1 m³,
- z pozostałych studni – 2,20 zł netto/1 m³.

Podjęto ponadto uchwałę w sprawie dopłaty do 1 m³ ścieków dla taryfowych grup odbiorców usług. Ponadto ustalona została wysokość stawek podatku od środków transportowych, które zostały utrzymane na poziomie stawek obowiązujących w bieżącym roku oraz wprowadzono zwolnienia z tego podatku. Rada przyjęła górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych. Górna miesięczna stawka opłat za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli lokali mieszkalnych będzie wynosić 1,95 zł od jednej osoby zamieszkującej lokal mieszkalny.

W drugiej części sesji podjęto uchwały w sprawach :

- zmian w budżecie gminy na 2008 rok,
- zmiany uchwały w sprawie budżetu Gminy Haczów na 2008 rok,
- nieodpłatnego nabycia nieruchomości gruntowej na rzecz Gminy Haczów,
- zaciągnięcia zobowiązania pieniężnego na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Remont drogi gminnej Wzdów – Górki”, realizowanego w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008 -2011.

Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel

Sesja Rady Gminy Dydnia

Podczas Sesji Rady Gminy Dydnia w dniu 17 listopada 2008 r. zostały podjęte uchwały w sprawach:

- wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Dydnia na 2008 r.,
- zmiany Uchwały Nr XX/138/2008 Rady Gminy Dydnia z dnia 9 października 2008 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Dydnia na 2008 rok,
- określenia stawek podatku od nieruchomości, wprowadzenia zwolnień w tym podatku oraz zarządzenia poboru podatku w drodze inkasa,
- obniżenia ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego na terenie Gminy Dydnia w 2009 roku,
- upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dydni do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej.

(AM)

Sesja Rady Gminy Nozdrzec

30 października br. w sali narad Urzędu Gminy Nozdrzec odbyła się 16. sesja Rady Gminy w Nozdrzcu. Sesję prowadził Roman Wojtarowicz Przewodniczący Rady Gminy. Wójt Gminy Antoni Gromala przedstawił radnym informacje o bieżącej pracy oraz o realizacji uchwał podjętych na poprzedniej sesji. W sesji udział wzięli radni Rady Powiatu; Pani Grażyna Gładysz, Pan Mieczysław Barć i Pan Marek Owsiany oraz kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych. Tematyka sesji obejmowała wprowadzenie zmian w budżecie gminy na rok 2008, ustalenie stawek podatków i opłat lokalnych oraz informacje wójta i przewodniczącego rady o złożonych oświadczeniach majątkowych.

Rada podjęła uchwały dotyczące:

- wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2008 r.,
- obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego,
- określenia rocznych stawek podatku od nieruchomości na rok 2009,
- określenia wzorów formularzy niezbędnych do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości,
- wprowadzenia zwolnień w podatku od nieruchomości,
- określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2009 r.,
- zamiaru przekształcenia SP w Siedliskach,
- udzielenia pomocy Powiatowi Strzeleckiemu,
- udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Brzozowskiego,
- wyrażenia zgody na przejęcie przez Gminę Nozdrzec zadań własnych powiatu,
- ekwiwalentu dla członków OSP na terenie Gminy Nozdrzec,
- wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości gruntowych położonych w miejscowości Wesoła,
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Wesoła,
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w miejscowości Nozdrzec,
- wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Siedliska na okres 10 lat oraz zgody na sprzedaż i przyznanie pierwszeństwa samoistnemu posiadaczowi w nabyciu nieruchomości położonej w miejscowości Huta Poręby.

JS

Szkolenia, happening, imprezy

29 października br. w ramach programu „Co każda kobieta wiedzieć powinna” w Gminnym Ośrodku Kultury w Haczowie odbyło się szkolenie dla członkiń Kół Gospodyń Wiejskich z gminy Haczów. Szkolenie rozpoczęło się od powitania i wprowadzenia w temat wszystkich uczestników szkolenia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie Tadeusza Pióro.

Następnie Anna Świeca i lek. med. Edyta Barnaś z Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Populacyjnym Programem Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Rzeszowie wygłosiły wykłady dotyczące zapobiegania raka szyjki macicy. Dalej przybliżając problematykę nowotworu raka piersi głos zabrali Teresa Strączek - przedstawiciel WOK Programu Profilaktyki Raka Piersi przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Rzeszowie i lek. med. Paweł Zachariasiewicz ze Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie.

Szkolenie zakończyło się dyskusją i rozdaniem materiałów oświatowo-zdrowotnych dotyczących ww. tematu. Na zakończenie Tadeusz Pióro wręczył przewodniczącym poszczególnych kół podziękowania za udział w szkoleniu. W spotkaniu wzięły również udział Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel.

Dzień później - 30 października br. w ramach realizacji programu „Różowa Wstążeczka” i Obchodów Dni Walki z Rakiem zorganizowany został happening, w którym uczestniczyła młodzież z 3 szkół średnich w Brzozowie wraz z opiekunami. Łącznie w pochodzie wzięło udział ok. 70 osób.

Przemarsz młodzieży w ramach programu „Różowa wstążeczka”

Młodzież przemarszerowała przez miasto niosąc transparenty, balony itp. do PSSE w Brzozowie, gdzie na świetlicy Tadeusz Pióro - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie przedstawił dane dotyczące ww. problemu. Następnie Naczelna Pielęgniarka ze Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Zenona Radwańska wygłosiła wykład nt. samobadania piersi. Spotkanie zakończyło się rozdaniem materiałów oświatowo-zdrowotnych dla uczestników happeningu.

18 listopada br. w świetlicy PSSE w Brzozowie odbyła się narada szkoleniowa dla szkolnych koordynatorów programów edukacyjnych: „Trzymaj Formę” i „Zawsze razem”.

Udział w szkoleniu wzięli pedagodzy szkolni i nauczyciele z gimnazjów i szkół podstawowych z powiatu brzozowskiego realizujący ww. programy. Szkolenie miało na celu przedstawienie i omówienie założeń programowych - wdrożenia i kontynuacji programów oraz przekazania materiałów dot. programów.

Spotkanie miało też na celu przybliżenie celów Światowego Dnia HIV/AIDS, dlatego też rozpoczęło się od wykładu na ten temat, wygłoszonego przez Tadeusza Pióro.

Pamiątkowe zdjęcie z imprezy oświatowo-zdrowotnej „Rzuć palenie razem z nami”

20 listopada br. zorganizowana została impreza oświatowo-zdrowotna w ramach akcji „Rzuć palenie razem z nami”. Odbyła się ona w Szkole Podstawowej Nr 2 w Izdebkach, gdzie podsumowano również realizację programu edukacyjnego „Wolność oddechu - zapobiegaj astmie”.

Gospodarzem imprezy była Dyrekcja szkoły, zaś zorganizowana została z inicjatywy PSSE w Brzozowie. Imprezę otworzył i zebranych powitał Dyrektor Szkoły, po czym inscenizację dot. zapobiegania astmie i paleniu tytoniu zaprezentowali uczniowie kl. II Szkoły Podstawowej w Zmiennicy pod opieką Lucyny Toczek.

Krótką prelekcję na temat skutków i szkodliwości palenia tytoniu wygłosił Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie Tadeusz Pióro. Na koniec został podsumowany konkurs plastyczny. Nagrody i dyplomy ufundowane przez Wójta Gminy Nozdrzec i PPIS w Brzozowie, wręczane były wszystkim uczestnikom konkursu przez Marię Potoczną – Sekretarz Gminy Nozdrzec oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie. Impreza zakończyła się wręczeniem podziękowań i drobnych upominków dla małych artystów ze Zmiennicy. Udział w imprezie wzięli również nauczyciele, rodzice i wszyscy uczniowie SP Nr 2 w Izdebkach.

*Tadeusz Pióro
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Brzozowie*

Wszystko jest kwestią wyboru

Anna Rzepka: Pierwszego grudnia obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Zapobiegania i Zwalczania HIV/AIDS. Panie Inspektorze, proszę przybliżyć nam tę tematykę i powiedzieć jak przebiega proces zakażenia wirusem HIV? **Tadeusz Pióro** (Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie): *HIV czyli ludzki wirus upośledzenia odporności dostaje się do organizmu człowieka i powoduje jego zakażenie. W początkowym okresie występują objawy podobne do grypy, następuje osiedlenie wirusa w węzłach chłonnych, a ok. 12 tygodnia od zakażenia występuje tzw. latencja kliniczna tzn. objawy zakażenia ustępują, a stan ten może trwać nawet więcej niż 10 lat. Zależy to zarówno od specyfiki organizmu, jak i od zachowań prozdrowotnych człowieka zakażonego. Chociaż w tym czasie wirusa w zakażonym organizmie jest stosunkowo niewiele, ludzie zakażają innych. Objawy choroby widać, zakażenia wirusem niestety nie. W organizmie człowieka wirus atakuje komórki odpornościowe, w tym szczególnie komórki limfocyty CD 4. Dorosły człowiek ma ich około 1100/mm³. Pod koniec okresu latencji następuje znaczne namnożenie wirusa, który w szybkim tempie niszczy komórki odpornościowe. Jeżeli ich ilość spadnie do 200/mm³ w organizmie rozwija się szereg infekcji oportunistycznych. Człowiek jest chory na AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności.*

A.Rz.: Najważniejsza w walce z HIV jest profilaktyka, gdyż w chwili obecnej lekarstwa nie ma.

T.P.: Zgadza się. Najważniejsza jest wiedza, która jest najlepszą szczepionką, aby nie ulec zakażeniu. Obecnie w praktyce klinicznej stosuje się szereg leków, które opóźniają rozwój choroby, ale nie zabijają wirusa. Świat czeka na szczepionkę, która zabije go, ale obecnie nawet zaawansowane badania nad wynalezieniem szczepionki, ze względu na brak widocznych efektów zostały przerwane.

A.Rz.: W jaki sposób można potwierdzić zakażenie wirusem HIV?

T.P.: Potwierdzenie zakażenia wirusem HIV następuje poprzez badania obecności przeciwciał, które organizm produkuje chcąc zwalczyć wirusa (przeciwciała anty-HIV). Człowiek podejrzewając zakażenie i badając się musi mieć świadomość, że przeciwciała pojawiają się dopiero w 6 tygodniu od zakażenia, czyli może się zdarzyć, że przeciwciała nie zostały wykryte, gdyż organizm jeszcze ich nie zdążył wytworzyć, co nie znaczy, że on sam nie jest zakażony.

A.Rz.: Statystyki zakażeń i zachorowań na świecie są przerażające. Proszę nam je przybliżyć.

T.P.: Ocenia się, że na świecie żyje około 50 milionów ludzi zakażonych, a liczba nowo wykrytych zakażeń HIV wynosi rocznie około 5 milionów. Zgonów z powodu AIDS - jest rocznie ok. 3 miliony.

A.Rz.: A jak te liczby wyglądają w Polsce i naszym regionie?

T.P.: W Polsce od wdrożenia badań w 1985 r. do listopada 2008 r. zakażenia HIV stwierdzono u 11635 obywateli polskich, wśród których było 5453 zakażonych w związku z używaniem narkotyków (46,9 %). Dane te dotyczą osób, u których wykryto zakażenie, ale musimy pamiętać o osobach, które o zakażeniu nie wiedzą, gdyż nie mają objawów choroby oraz nie poddali się badaniom. Ocenia się szacunkowo, że w Polsce zakażonych może być nawet około 50 tysięcy. Ogółem w naszym kraju odnotowano 2090 zachorowań na AIDS, z czego 927 chorych zmarło. Aktualnie jest leczonych 3382 pacjentów, którzy przyjmują leki, jak wcześniej powiedziałem, opóźniające rozwój choroby. W Polsce rocznie dochodzi do 700 nowych zakażeń czyli 2 osoby dziennie. W woj. podkarpackim osób, u których stwierdzono zakażenie, jest blisko 200, chorych na AIDS – 40, w tym 19 zmarło. W rzeczywistości w województwie może być zakażonych nawet około 800 ludzi, z czego 600 nie wie, że jest zakażonych.

A.Rz.: Profilaktyka choroby szerzona jest głównie wśród ludzi młodych. To właśnie oni stanowią połowę wszystkich zakażonych.

T.P.: To prawda. 50% wszystkich zakażonych, jest w wieku 20-29 lat, a 10% w wieku poniżej 20 lat. Chociaż stosunkowo dużo jest zakażonych w związku

z używaniem narkotyków, to już ponad 50% zakaża się inną drogą, w tym drogą kontaktów seksualnych. HIV to nie śmierć fizyczna, z tym zakażeniem można długo żyć. Ale ponieważ jest to śmierć psychiczna, bo nie wyobrażamy sobie jak można żyć z tą chorobą. Dlatego tak ważna jest profilaktyka wśród młodzieży.

A.Rz.: Mówi się o grupach podwyższonego ryzyka, co Pan o tym sądzi?

T.P.: Nie ma grup ryzyka, są tylko ryzykowne zachowania zdrowotne. Od dawna wiemy jak tym wirusem można się zarazić, wiemy również, że jest on o wiele mniej zakaźny niż chociażby wirus WZW typu B, a jednak

ilość nowych zakażeń ciągle szybko wzrasta. Musimy pamiętać, że zakażenie wirusem HIV może nastąpić tylko poprzez: kontakty seksualne z zakażoną osobą, ekspozycję na zakażoną krew i jej produkty (przede wszystkim poprzez używanie igieł i strzykawek) oraz poprzez zakażenie płodu przez zakażoną matkę. Bardzo ważne jest iż, w ostatnim przypadku obecna medycyna gwarantuje, że jeżeli zakażonej HIV matce będącej w ciąży poda się leki w odpowiednim okresie to prawdopodobieństwo, że urodzi się dziecko nie zakażone wynosi nawet powyżej 95%.

A.Rz.: Jakie są główne przyczyny zakażeń w obecnych czasach?

T.P.: Chociaż w dalszym ciągu najczęściej zakażonych jest w związku z używaniem narkotyków, to coraz więcej młodych ludzi zakaża się drogą przypadkowych kontaktów seksualnych.

W większości te osoby, które zakażają nie wiedzą, że w ich organizmie jest HIV. Apelując do ludzi młodych, chciałbym tutaj przywołać słowa Ojca Św. Jana Pawła II – „Wszystkim młodym ludziom, bez względu na ich wiek i pochodzenie, mówię: postępujcie tak, by wasz głód życia i miłości był głodem życia godnego i miłości twórczej. Konieczna ochrona zdrowia przed AIDS niechaj nie wypływa z lęku, lecz będzie świadomym wyborem zdrowego i odpowiedzialnego stylu życia.”

A.Rz.: Czy w związku z Międzynarodowym Dniem Zapobiegania i Zwalczania HIV/AIDS ma Pan jakieś przesłanie?

T.P.: Owszem. Często to mówię, ale pamiętajmy że „HIV nie wybiera - my możemy”. Problem HIV/AIDS może dotyczyć każdego. Czasami warto „zwolnić i pomyśleć”, i to dotyczy nie tylko młodego człowieka, ale i nas starszych. I nie tylko w zakresie tej tematyki, ale i innych dziedzin życia. Wszystko jest przecież kwestią wyboru i wolności człowieka.

A.Rz.: Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała: Anna Rzepka

Bądź widoczny będziesz bezpieczny

To hasło tegorocznej edycji wieloletniej już akcji „Bądź widoczny na drodze”. Jej głównym celem jest przekazywanie uczniom szkół podstawowych i gimnazjów elementów odblaskowych. Akcja obejmuje swym zasięgiem szkoły z sześciu powiatów w tym z powiatu brzozowskiego. Organizatorem akcji jest Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Krośnie. Honorowy patronat nad akcją objął Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Bogdan Rzońca. Akcję wspiera także Policja.

Akcja „Bądź widoczny na drodze”

20 października 2008 roku Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Bogdan Rzońca, Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego Jerzy Czech, Inspektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego Dorota Krygowska, Z-ca Burmistrza Piotr Stańko oraz przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Brzozowie asp. szt. Zdzisław Wysocki i mł. asp. Joanna Kędra-Ohar odwiedzili Szkołę Podstawową w Grabownicy oraz Szkołę Nr 1 i Nr 2 w Humniskach.

Spotkania w szkołach rozpoczęły się od przedstawienia przez najmłodszych inscenizacji na temat zachowania się na drodze.

W trakcie spotkań z dziećmi Wicemarszałek Bogdan Rzońca zwrócił szczególną uwagę na bezpieczeństwo najmłodszych uczestni-

ków ruchu drogowego, natomiast Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego przypominał o obowiązku używania odblasków. Zaznaczył, że każde dziecko do 15 roku życia poruszające się poza obszarem zabudowanym obowiązane jest do używania elementów odblaskowych. Na ręce dyrektorów szkół Jerzy Czech przekazał opaski odblaskowe i słodkie upominki.

Organizatorzy podkreślili jak ważne jest używanie elementów odblaskowych

Na zakończenie mł. asp. Joanna Kędra-Ohar podkreśliła znaczenie światełek odblaskowych i rolę jaką odgrywają w bezpieczeństwie na drodze. Skierowała także apel do najmłodszych, aby umieszczali je na plecach, ubraniach bowiem odblaski w świetle reflektorów samochodowych widoczne są z odległości 200 metrów.

9 listopada w campie Jednostki Specjalnej Polskiej Policji w Mitrovicy odbyła się uroczystość wręczenia medali ONZ policjantom pełniącym służbę w Kosowie. Medale ONZ są wyrazem najwyższego uznania dla uczestników misji za ich służbę w imię pokoju. Wśród 112 policjantów medalem odznaczono mł. asp. Bogdana Piotrowskiego z KPP w Brzozowie.

Odznaczeni policjanci - pierwszy od lewej - Bogdan Piotrowski

Mł. asp. Bogdan Piotrowski odznaczony medalem ONZ

W uroczystości z udziałem Zastępcy Komendanta Głównego Policji nadinsp. Arkadiusza Pawełczyka, udział wzięli dowódcy jednostek specjalnych misji oraz przedstawiciele organizacji międzynarodowych. Komendant Pawełczyk podziękował policjantom za ich zaangażowanie i poświęcenie w pełnieniu służby na rzecz bezpieczeństwa i pokoju w Kosowie. Podkreślił profesjonalizm i godne reprezentowanie polskiej Policji na arenie międzynarodowej.

Mł. asp. Bogdan Piotrowski już po raz trzeci bierze udział w misji polskich policjantów na Bałkanach. Pierwszy raz na misję wyjechał w grudniu 2005 roku i przebywał tam do 18 czerwca 2006 roku. Drugi pobyt w Kosowie rozpoczął 8 grudnia 2006 roku i tam służbę pełnił do 8 czerwca 2007 roku.

Jego postawa przynosi zaszczyt brzozowskiej policji. Życzymy mu dalszych sukcesów zawodowych oraz szybkiego, a przede wszystkim, bezpiecznego powrotu.

Uwaga na dzikie zwierzęta!

W ostatnim okresie na terenie powiatu brzozowskiego odnotowano kilka zdarzeń, w których kierujący najechali na dzikie zwierzęta przebiegające przez drogę. Policja apeluje do kierujących pojazdami, aby zachowywali szczególną ostrożność w miejscach oznaczonych znakami ostrzegawczymi A-18b „zwierzęta dzikie”. Miejsca te są bowiem miejscami częstej migracji zwierząt.

W przypadku najechania na takie zwierzę kierujący może spotkać się z trudnościami wyegzekwowania i likwidacji poniesionej szkody. Problem pojawia się zwłaszcza, gdy do najechania doszło w strefie oznaczonej tymi znakami.

W okresie jesienno-zimowym wcześniej zapada zmierzch, często pojawiają się mgły, widoczność i warunki drogowe szybko się zmieniają, dlatego apelujemy o ostrożność i dostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze.

Oficer Prasowy
mł. asp. mgr Joanna Kędra-Ohar

Z okazji zbliżających się świąt
Bożego Narodzenia
zespołowi redakcyjnemu
i wszystkim czytelnikom
„Brzozowskiej Gazety Powiatowej”
pragniemy złożyć serdeczne życzenia
wszelkiej pomyślności, życzliwości i dobroci.
niech świąteczny czas
będzie okresem radości i pokoju.

p.o. Komendant Powiatowy Policji
w Brzozowie
mł. insp. mgr Tadeusz Zięba

Oficer Prasowy
mł. asp. mgr Joanna Kędra-Ohar

KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W BRZOSOWIE

ul. A. Mickiewicza 1, 36-200 Brzozów
tel. (0-13) 43-411-41, fax (0-13) 43-44-000
e-mail: kpbrzozow@podkarpacie.straz.pl

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
w Brzozowie
ZAPRASZAMY NA NASZĄ STRONĘ !!!

<http://www.straz.brzozow.pl>
<https://binp.info/kppspbrzozow/>

Podstawowe porady przeciwpożarowe

Twoje życie, jak i życie innych domowników, może zależeć od tego co zrobisz.

1. W przypadku powstania pożaru najważniejsze jest wydostać się na zewnątrz budynku, ale przede wszystkim:
 - nie ulegać panice, nie ryzykuj życia dla ratowania mienia, nie zatrzymuj się aby zabrać rzeczy osobiste, nie używaj wind, nie biegnij, nie wchodź z powrotem do pomieszczeń, dopóki strażacy nie powiedzą, że jest to bezpieczne.
2. Nie przystępuj do gaszenia pożaru, jeżeli:
 - jest zbyt duży i płomienie sięgają sufitu, w zasięgu ognia znajdują się ciecze łatwo zapalne lub materiały niebezpieczne, istnieje ryzyko odcięcia drogi Twojej ucieczki przez dym lub ogień.
3. Nie gaś płonącego gazu. Wyłącz jego dopływ i następnie schłódź otoczenie wodą.
4. Nie używaj wody do gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem.
5. Jeżeli nie jesteś w stanie opanować pożaru, opuść budynek przez najbliższe wyjście, nie ryzykuj. Poruszając się zadymionym korytarzem pamiętaj, że przy podłodze jest mniej dymu i jest niższa temperatura, dlatego przyjęcie niskiej pozycji umożliwi lepszą widoczność i ułatwi oddychanie.
6. Warto mieć w mieszkaniu gaśnicę i czujkę pożarową.
7. Gdy w pomieszczeniu ulegnie uszkodzeniu instalacja lub urządzenie na gaz ziemny należy:
 - zakręcić kurek przed urządzeniem gazowym, a gdy uszkodzona jest instalacja zakręcić kurek główny,
 - otworzyć okna i opuścić pomieszczenie,

Czujka pożarowa

- niezwłocznie zawiadomić o awarii pogotowie gazowe,
 - nie podejmować na własną rękę prób naprawy instalacji i urządzeń gazowych,
 - nie włączać urządzeń elektrycznych i nie używać otwartego ognia, żeby nie zainicjować wybuchu gazu.
8. Gdy w pomieszczeniu ulegnie uszkodzeniu instalacja na gaz płynny propan-butan należy:
- zakręcić, jeżeli jest to możliwe, zawór butli,
 - otworzyć okna i drzwi w celu wywietrzenia pomieszczenia,
 - odłączyć butlę od urządzenia nie iskrzącym kluczem,
 - nie włączać urządzeń elektrycznych i nie używać otwartego ognia,
 - wynieść butlę na otwartą przestrzeń poza budynek, pozostawić pod nadzorem i zawiadomić pogotowie gazowe.
9. Zapobieganie wybuchom gazów. Użytkownicy urządzeń gazowych powinni przestrzegać następujących zasad:
- urządzenia gazowe powinny być użytkowane w pomieszczeniach ze sprawną wentylacją,
 - przyłączenie i odłączenie urządzeń gazowych do /od/ instalacji należy zlecić fachowcom,
 - instalacje i urządzenia gazowe przynajmniej raz w roku powinien konserwować specjalista,
 - w mieszkaniach do urządzeń gazowych mogą być podłączone najwyżej dwie butle na gaz propan-butan, każda o ładunku nie przekraczającym 11 kg,
 - w mieszkaniach nie wolno przechowywać butli zapasowych nie

- podłączonych do instalacji lub urządzeń,
- butle gazowe powinny być sprawne technicznie i napełniane przez autoryzowane punkty dystrybucji,
- w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu terenu nie należy przechowywać butli na gaz propan-butan, ponieważ w razie ich rozszczelnienia gaz ten jako cięższy od powietrza zalega przy podłożu, tworząc niebezpieczne mieszaniny z powietrzem,
- temperatura w pomieszczeniach, w których znajdują się butle napełnione gazem, nie może przekraczać 35°C,
- odległość butli od źródeł ciepła nie może być mniejsza niż 1 m,

10. Pożar samochodu:

- jeżeli nie jest to wypadek, w efekcie którego mogło nastąpić uszkodzenie zbiornika z paliwem
- nie musimy się obawiać się wybuchu, nawet, gdy pojazd ogarnięty jest płomieniami są to niezwykle rzadkie przypadki/
- pożar powstaje zazwyczaj pod maską samochodu w wyniku awarii gaźnika, instalacji zasilania paliwem lub awarii instalacji elektrycznej,
- jeżeli z pod maski wydobywa się dym należy natychmiast wyjąć kluczyki ze stacyjki, a w przypadku

- pojazdu zasilanego gazem także zamknąć zawory zbiornika,
- częstym błędem jest pozostawienie otwartych drzwi i podniesienie maski silnika ponieważ wystąpi swobodny obieg powietrza i szybki rozwój pożaru,
- należy przystąpić do gaszenia pożaru wprowadzając strumień proszku z gaśnicy w strefę płomienia lekko odchylając maskę silnika a następnie ponownie zamknąć maskę,

- gdy do pożaru dochodzi w wyniku kolizji na drodze należy pamiętać, że poszkodowany nie zawsze swobodnie może wydostać się z rozbitego auta a szybkie ugaszenie pożaru samochodu ratuje mu życie – odłączamy akumulator i gasimy pożar w zarodku zwracając uwagę czy nie powstało rozlewisko paliwa, któremu staramy się zapobiec /np. posypując piaskiem/,

- niebezpieczna sytuacja występuje w przypadku uszkodzenia zbiornika z gazem o czym świadczy pojawienie się w tylnej części pojazdu intensywnych płomieni o zabarwieniu biało-żółtym a okresowy ich wpływ świadczy o zadziałaniu nadmiarowego zaworu bezpieczeństwa i upewnia nas że nie nastąpi wybuch zbiornika ale dla pewności należy oddalić się od pojazdu na odległość ponad 20 m.

Wykorzystano materiał ze strony KG PSP w Warszawie <http://jrg1szczecin.republika.pl/radyp.htm>

*Informacje zebrał i opracował:
mł. kpt. Tomasz Mielcarek*

DZIAŁANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W BRZOSZOWIE W OKRESIE OD 01.01. DO 10.11.2008 r.

W okresie od 01.01. do 10.11.2008 r. odnotowano 982 zdarzenia, w tym 73 pożary. W działaniach związanych z gaszeniem pożarów brało udział 190 zastępów straży pożarnej w składzie 825 ratowników PSP i OSP. W opisywanym okresie miały miejsce 892 miejscowe zagrożenia, w których brało udział 998 zastępów w składzie 3146 ratowników. Odnotowano 17 fałszywych alarmów.

Charakterystyczne zdarzenia z ostatniego okresu:

8 listopada br. miał miejsce pożar stodoły w Nozdrzcu. O godz. 16:09 dyżurny w Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Brzozowie otrzymał informację o zdarzeniu, po czym zadysponował tam 3 zastępy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Brzozowie oraz 5 zastępów z OSP: Nozdrzec, Wesoła, Wara, Hłudno.

W chwili przybycia na miejsce pożaru zastępu z JRG Brzozów palił się budynek gospodarczy – stodoła. Pożarem objęte było całe poddasze. Na miejscu działały OSP: Nozdrzec, Wesoła, Wara, Hłudno, oraz zastęp JRG PA Dynów, które podały 4 prądy wody: jeden w obronie oraz 3 w natarciu na palący się obiekt. Zapotrzebowanie wodne zbudowano na pobliskim potoku. Działania strażaków polegały po zlokalizowaniu pożaru oraz przystąpieniu do usuwania siana i słomy z poddasza budynku. Lekkiemu poparzeniu ręki w wyniku pożaru uległ właściciel obiektu, który został zabrany przez zespół karetki pogotowia do szpitala. Po usunięciu i sprawdzeniu budynku miejsce pożaru przekazano właścicielom posesji. Spaleniu uległa więźba dachowa budynku gospodarczego, siano i słoma w ilości 5t.

18 października br. miał miejsce wypadek drogowy w Brzozowie. Po otrzymaniu informacji dyżurny w Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Brzozowie zadysponował na miejsce zdarzenia 2 zastępy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Brzozowie. Na miejscu strażacy zastali samochód osobowy VW Passat, który uderzył czołowo w słup energetyczny. Uszkodzony słup, który wraz z izolowaną linią zawisł nad jezdnią i pojazdem, znajdował się pod napięciem. W wyniku zdarzenia oderwane zostało przyłącze energetyczne od budynku.

Trzy osoby podróżujące samochodem opuściły pojazd samodzielnie i nie odniosły żadnych obrażeń. Zastępy z JRG zabezpieczyły miejsce zdarzenia, ratownicy całkowicie wstrzymali ruch na drodze, odłączyli w samochodzie instalację gazową i elektryczną oraz wyciągnęli z pojazdu kanister z benzyną. Teren

Pożar stodoły w Nozdrzcu

akcji został oświetlony. Na miejsce zostały zadysponowane: patrol policji oraz pogotowie energetyczne, które odłączyło prąd w linii. Następnie pracownicy energetyki przystąpili do odłączenia linii od słupa, natomiast ratownicy zabezpieczyli za pomocą linek słup przed przewróceniem. Samochód został wyciągnięty spod słupa, po czym ruch na drodze został przywrócony wahadłowo. Po zabranie uszkodzonego pojazdu przez pomoc drogową jezdnię uprzątnięto z pozostałości wypadkowych i przywrócono całkowity ruch na drodze.

29 października br. doszło do wypadku drogowego w Brzozowie. O godz. 07.00 dyżurny w Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Brzozowie otrzymał informację o zdarzeniu, po czym zadysponował na miejsce zdarzenia 4 zastępy z JRG Komendy Powiatowej PSP w Brzozowie. W chwili przyby-

cia na miejsce wypadku strażacy zastali przewrócony ciągnik siodłowy, który znajdował się poza jezdnią przy brzegu Stobnicy. Kierowca znajdował się poza pojazdem, był przytomny lecz z obrażeniami głowy. Zespół karetki pogotowia udzielił mu pomocy i zabrał do szpitala. Ładunek pojazdu (węgiel) był rozsypany częściowo na brzegu rzeki i w wodzie.

W wyniku wypadku nastąpił wyciek oleju hydraulicznego i przewrócony został uliczny słup oświetleniowy. Przybyły zastęp zabezpieczył miejsce zdarzenia, odłączył akumulatory i kierował ruchem wahałowo. Drugi zastęp z JRG postawił pojazd na koła. Wyciekający olej hydrauliczny został zebrany do pojemników. Ratownicy postawili pojazd na koła, zaś na miejsce wypadku przyjechał jego właściciel. Ze względu na stan techniczny uszkodzonego samochodu niemożliwe było jego przemieszczenie w bezpieczne miejsce. Miejsce zdarzenia przekazano policji.

*Informacje zebrał i opracował:
mł. kpt. Tomasz Mielcarek*

Wypadek z 29 października w Brzozowie

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (0-13) 43-421-37, (0-13) 43-421-49, fax (0-13) 43-421-48

Pomoc PUP dla Warsztatów Terapii Zajęciowej

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzozowie już od ponad pół roku działa Klub Pracy. Jak już wiadomo, poprzez grupowe zajęcia warsztatowe pomaga on osobom bezrobotnym w przygotowaniu się do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu satysfakcjonującego zatrudnienia. Wskazuje jak odnaleźć się na współczesnym rynku pracy, ale również, a może przede wszystkim, daje osobom korzystającym z jego usług wsparcie, pomaga uwierzyć w siebie i swoje możliwości. „Wzbudza u uczestników nadzieję na lepsze jutro”. Z pomocy udzielanej przez brzozowski Klub Pracy mogą korzystać wszystkie zainteresowane osoby. Jest on otwarty na różne formy i metody pomocy, a osoba prowadząca zajęcia udzieli pomocy każdemu kto, tylko zgłosi taką potrzebę.

Dowodem na to, że Klub Pracy udziela pomocy wszystkim zainteresowanym są jego ostatnie działania. W listopadzie br. odbyła się wizyta osoby prowadzącej zajęcia w Klubie Pracy u uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Starej Wsi. Z inicjatywy takiego spotkania wyszła opiekunka grupy uczestników Warsztatu, obecnie przygotowującej się do podjęcia zatrudnienia. Grupa ta pod okiem opiekuna zdobywając wiedzę do podjęcia pracy, poznaje współczesny rynek pracy, jego różnorodne tendencje, uczy się jak na ten rynek wejść, jak się na nim zachować oraz jakie umiejętności należy posiadać, aby wykonywać wyma-

rzony przez siebie zawód. Stąd narodził się pomysł, aby zwrócić się o pomoc do Powiatowego Urzędu Pracy w Brzozo-

Uczestnicy zajęć warsztatowych

wie i działającego w jego obrębie Klubu Pracy. Lider Klubu Pracy przyjął zaproszenie i odwiedził uczestników warsztatu w ich pracowni w Starej Wsi.

Zajęcia rozpoczęły się od powitania uczestników, przedstawienia się osoby prowadzącej ćwiczenia i uczestników zajęć, oraz krótkich, ale jakże wartościowych i potrzebnych ćwiczeń integracyjnych. Następnie w bardzo miłej i ciepłej atmosferze można było rozpocząć prowadzenie tematycznych zajęć, których głównym celem było dokonanie przez osoby w nich uczestniczące bilansu własnych umiejętności, możliwości i predyspozycji zawodowych oraz określenie swoich zainteresowań przez samych uczestników.

Nie mniej istotnym celem okazało się przekazanie, jakie umiejętności i predyspozycje zawodowe należy posiadać,

aby móc wykonywać określony zawód, a więc „sprawy” niezwykle istotne przy wchodzeniu na rynek pracy i możliwości poszukiwania zatrudnienia. Te wszystkie cele zostały osiągnięte głównie poprzez dyskusję grupową, wymianę doświadczeń poszczególnych uczestników zajęć oraz prezentację filmów dokładnie opisujących „od strony kuchni” poszczególne zawody. Ważną pomocą naukową okazały się również teczki, które w formie wizualnej zobrazowały dany zawód. Podczas prezentacji każdy uczestnik zajęć miał chwilę dla siebie, bowiem zawody były omawiane bardzo dokładnie. Oprócz tego przy zawodach, które cieszyły się szczególnym zainteresowaniem, zatrzymywano się dłużej.

Określano, czym zajmuje się osoba wykonująca taki zawód, jakie są efekty jej pracy, jakimi maszynami i narzędziami się posługuje, jakie są warunki pracy w tym zawodzie, jakie środowisko pracy, z kim ma kontakt osoba wykonująca dany zawód. Uczestnicy wspólnie ustalali zakres czynności dla różnych zawodów, określali jakie umiejętności są konieczne, aby dany zawód można byłoby wykonywać oraz jakie cechy charakteru i osobowości powinni posiadać ludzie zajmujący się konkretną czynnością. Oprócz pracy grupowej uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej, chcąc pochwalić się swoją wiedzą, samodzielnie przytaczali własne obserwacje dotyczące konkretnego zawodu oraz cech z nim związanych. Wielu uczestników zgłaszało też własne pomysły

sły i nowatorskie propozycje, jak można byłoby udoskonalić pracę czy działania zawodowe.

Uczestnicy bardzo mocno zaangażowali się w zajęcia. Wielokrotnie zgłaszali przykłady z życia codziennego, a nawet własne doświadczenia związane z omawianym właśnie zawodem. Uczestnikom umożliwiono również wypowiedzenie się na temat ich wymarzonej pracy. Pod koniec tych długich, ale jakże cennych rozważań, spośród wielu filmów wybrano jeden, który miał być wyświetlony. Jednocześnie został wybrany film dotyczący zawodu kucharza. Jak się później okazało, wybór ten był uzasadniony nie tylko dużym zainteresowaniem, ale również tym, że jego prezentacja pomoże uczestnikom warsztatów w pełnieniu codziennych dyżurów na

Ćwiczenia integracyjne w WTZ w Starej Wsi

swojej stołówce. Podczas zajęć uczestnicy wykonali pracę plastyczną, za którą każdy z nich został nagrodzony. Otrzymali również ulotki dotyczące różnych form działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Brzozowie. Zajęcia zakończyły się

w sympatycznej atmosferze.

Przeprowadzone zajęcia okazały się tak interesujące, iż w grudniu bieżącego roku planowane jest zorganizowanie grupowych zajęć aktywizacyjnych dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej ze Starej Wsi w brzozowskim Klubie Pracy. Zajęcia jeszcze bardziej naświetlą omawiane już problemy dotyczące osób przygotowujących się do podjęcia zatrudnienia oraz umożliwią wdrożenie i rozwikłanie wielu nowych treści. Tak więc współpraca Klubu Pracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej rozwija się i staje się coraz szersza. Zapraszamy więc do skorzystania z oferowanych przez nas usług inne instytucje oraz każdego kto tylko chciałby uzyskać pomoc.

Agnieszka Winiarska

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień **09. 12. 2008 r.**

1. Lektor języka angielskiego	6. Szwaczka	12. Doradca zawodowy
2. Spedytor	7. Konserwator stacji uzdatniania wody	13. Pielęgniarka
3. Pracownik biurowy	8. Kelner-sprzedawca	14. Fryzjer damsko-męski
4. Kierowca kat. C + E	9. Specjalista ds. marketingu	15. Sprzedawca paliw
5. Sprzedawca-magazynier	10. Piekarz	16. Blacharz samochodowy
	11. Krojczy tkanin	

Program aktywizacji społecznej w Powiecie Brzozowskim

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**EUROPEJSKI FUNDUSZ
SPOŁECZNY**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie w okresie od maja do listopada 2008 roku, realizowało projekt systemowy pt. „Program aktywizacji społecznej w Powiecie Brzozowskim” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działanie 7.1.2 współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny.

Projektem została objęta grupa 40 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu brzozowskiego, z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Z grupy tej w drodze rekrutacji wyłoniono 20 osób, które zostały objęte cyklem spotkań dotyczących aktywnych form poszukiwania pracy, gdzie głównym celem było wsparcie osób niepełnosprawnych w przezwyciężaniu indywidualnych barier, związanych z aktywnym udziałem w życiu społecznym i zawodowym. Następnie grupa ta została podzielona przez doradcę zawodowego na dwie mniejsze, gdzie uczestnicy wzięli aktywny udział w szkoleniu z zakresu obsługi komputera, jak i w szkoleniu z obsługi kasy fiskalnej, wraz z profesjonalną obsługą klienta.

Pozostałe 20 osób zakwalifikowane do udziału w projekcie, skorzystało z wyjazdu na turnus rehabilitacyjny do Jastrzębiej Góry, współfinansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Turnus ten był skierowany do osób, które ze względu na swoje schorzenie stanowią grupę naj-

bardziej izolowaną i wykluczoną społecznie, a celem wyjazdu było poprawienie psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych, a także udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Szkolenie z zakresu obsługi kasy fiskalnej

Uczestnicy projektu chętnie brali udział we wszystkich formach oferowanego wsparcia, a rezultatem tego było otrzymanie przez nich zaświadczeń o ukończonych kursach, jak i wzrost samooceny i pewności siebie, co z kolei stanowi ogromną satysfakcję dla nas pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zaangażowanych w realizację projektu.

Magdalena Fedyni

AGENCJA RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA PODKARPACKI ODDZIAŁ REGIONALNY

Cross-compliance -

- zasada wzajemnej zgodności czyli wymogi,
które powinni spełniać beneficjenci
płatności obszarowych w 2009 r. cz. II

Ochrona wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

Marek Owsiany
Z-ca Dyrektora Podkarpackiego
Oddziału Regionalnego ARiMR

Dotyczy rolników, których działki położone są na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (OSN).

Obecnie na terenie kraju wyznaczonych jest 20 stref wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu, nazwanych obszarami szczególnie narażonymi (OSN). Dla każdego z tych obszarów właściwe terytorialnie Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej opracowały i wprowadziły programy działań mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Wykaz obszarów, na których należy ograniczyć odpływ azotu ze źródeł rolniczych znajduje na stronach internetowych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (www.kzgw.gov.pl) lub na stronach Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, jak również informacje te można uzyskać bezpośrednio w Biurach Powiatowych ARiMR i Ośrodkach Doradztwa Rolniczego.

Wymagania wspólne dla wszystkich obszarów OSN:

Przechowywanie nawozów i naturalnych kiszzonek:

- obornik jest przechowywany w pomieszczeniach inwentarskich o nieprzepuszczalnym podłożu lub na płycie zaopatrzonej w instalację odprowadzającą wycieki do szczelnych zbiorników na gnojówkę i wodę gnojową,
- pojemność płyty obornikowej zapewnia możliwość gromadzenia i przechowywania obornika w okresach, kiedy nie jest on wykorzystywany rolniczo (co najmniej 6 miesięcy),
- gnojowica i gnojówka są przechowywane w szczelnych zbiornikach,
- pojemność zbiorników na gnojowicę i na gnojówkę wystarcza na ich przechowywanie przez okres, kiedy nie jest ona wykorzystywana rolniczo (co najmniej 6 miesięcy),
- kiszzonki są właściwie zabezpieczone przed wyciekiem soków do gruntu,
- dawka nawozu naturalnego, zastosowana w ciągu roku, nie zawiera więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych,

Wymagana dokumentacja:

- rolnik posiada roczny plan nawożenia dla upraw,
- rolnik posiada bilans azotu, obejmującego wszystkie źródła przychodu oraz rozchodu tego składnika,
- rolnik posiada umowy zbytu/sprzedaży nawozów naturalnych produkowanych w gospodarstwie rolnym, jeżeli wynika to ze zbyt dużej produkcji nawozów naturalnych w stosunku do powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu właściciela gospodarstwa.

Zasady stosowania nawozów:

- nawozy naturalne oraz organiczne w postaci stałej i płynnej stosowane są w okresach dozwolonych (od początku marca do końca listopada),
- nawozy naturalne w postaci stałej stosowane są głównie tylko na użytkach zielonych i wieloletnich uprawach polowych,

- nawozy naturalne stosowane są w odległości, co najmniej 20 m od strefy wód (tj. strefy ochronnej źródeł, ujęć wody, brzegu zbiorników oraz cieków wodnych, kąpielisk itp.),
- przestrzegany jest zakaz stosowania nawozów:
 - na glebach zalanych wodą lub przykrytych śniegiem lub zamarzniętych,
 - naturalnych w postaci płynnej oraz mineralnych azotowych na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,
 - naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

Obszar B, obejmujący:

- Zdrowie publiczne,
- Zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób,
- Zdrowotność roślin.

Obszar C, w którym zawiera się:

- Dobrostan zwierząt

W przypadku nieprzestrzegania wymagań, płatności bezpośrednie będą redukowane proporcjonalnie do naruszeń. Wymiar sankcji za nieprzestrzeganie wymogów podstawowych będzie uzależniony od wielu czynników. Podstawowe rozróżnienie to niezgodność z przepisami wynikająca z:

- zaniedbania rolnika (nieumyślność),
- winy rolnika.

W ramach zasady wzajemnej zgodności obowiązkiem kontroli objęta będzie próba gospodarstw pochodząca ze standardowej, obowiązkowej próby wylosowanej w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli. Próba ta musi zawierać przynajmniej 1% gospodarstw rolnych ubiegających się o płatności bezpośrednie, co w przypadku Polski oznacza konieczność przeprowadzenia około 15 tysięcy kontroli rocznie. Natomiast kontrole z zakresu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt dotyczyć będą 10 % gospodarstw utrzymujących bydło i 5 % gospodarstw utrzymujących owce i kozy.

Jakie są cele Cross-Compliance?

- Poprawa długotrwałości europejskiego rolnictwa i rolniczych obszarów.
- Udział dotyczący zgodności Wspólnej Polityki Rolnej z oczekiwaniami nowoczesnego społeczeństwa i konsumentów.
- Wzmocnienie mocy prawnej Wspólnej Polityki Rolnej i jej publicznej akceptacji, szczególnie w przypadku zupełnie oddzielnych płatności.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

- Powiatowym Zespole Doradztwa Rolniczego w Brzozowie
- Biurze Powiatowym ARiMR w Brzozowie

Marek Owsiany
Z-ca Dyrektora Podkarpackiego Oddziału
Regionalnego ARiMR

Stowarzyszenie LGD „Ziemia Brzozowska”

Inicjatywa Leader została uruchomiona w 1991 roku w celu podniesienia potencjału rozwojowego terenów wiejskich poprzez wykorzystanie lokalnych inicjatyw i zdolności. Stosowane przed uruchomieniem Leadera podejścia do rozwoju wsi miały zazwyczaj charakter „odgórny” i opierały się na systemach wsparcia, które ustalane były na szczeblu krajowym lub regionalnym.

Justyna Kopera
Kierownik Biura Stowarzyszenia

Systemy te w niewielkim stopniu umożliwiały społecznościom lokalnym uczestnictwo w kształtowaniu przyszłości swojej „małej ojczyzny”, jak również często nie uwzględniały różnorodności obszarów i krajobrazów wiejskich oraz lokalnej tożsamości. Zmiany w podejściu do rozwoju obszarów wiejskich umożliwił właśnie program Leader, którego „oddolny” charakter umożliwia przystosowanie polityki wiejskiej do niezwyklej różnorodności potrzeb tych terenów.

Inicjatywa Leader miała trzy etapy: Leader I (1991-93), Leader II (1994-99) i Leader+ (2000-06). W tym czasie państwa członkowskie i regiony posiadały niezależne programy Leader z osobnym finansowaniem wydzielanym na szczeblu Unii. Od 2007 roku koncepcja Leader została zintegrowana (włączona do głównego nurtu) z ogólną polityką unijną w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Obecnie Leader jest jednym z elementów programów rozwoju wsi wspieranych przez Unię Europejską – w Polsce ujęty został jako Oś 4 Leader „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”. Leader stanowi więc integralną część polityki rozwoju wsi, a jego „oddolny” charakter otwiera nowe możliwości działań z zakresu rozwoju obszarów wiejskich. Podejście „oddolne” oznacza, że lokalni partnerzy biorą udział w tworzeniu strategii oraz w wyborze priorytetów do realizacji na ich własnym terenie. Zgodnie z tym podejściem polityka wiejska powinna być opracowywana i wdrażana w sposób jak najlepiej dostosowany do potrzeb społeczności, której ma służyć. Szczególnie ważnym jest więc aktywny udział lokalnych partnerów w tworzeniu i wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju.

W dniach 7-14 listopada br. w każdej z gmin powiatu odbyły się spotkania warsztatowo-projektowe współuczestników procesu tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju. W spotkaniach wzięli udział lokalni partnerzy – przedstawiciele trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Na tym etapie prac nad Strategią szczególnie ważne było zapewnienie możliwości udziału w spotkaniach – a tym samym możliwości prezentacji swoich poglądów – różnym podmiotom z terenu objętego LSR, dlatego spotkania miały charakter otwarty, a uczestniczyć w nich mogły wszystkie osoby pragnące zaangażować się w proces tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju.

Podczas spotkań dokonano prezentacji głównych założeń związanych z wdrażaniem podejścia Leader w Polsce. Następnie uczestnicy, przy pomocy moderatora, dokonali analizy SWOT dla obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju. Celem analizy było wyłonienie „kapitału miejscowego” – atutów obszaru (ludzi, działań, krajobrazu, tradycji, technologii) oraz zidentyfikowanie słabych stron obszaru, które wpływają negatywnie na jego

rozwój. Analizie poddano również czynniki występujące w otoczeniu badanego obszaru, które sklasyfikowano jako pozytywne, czyli przyczyniające się do rozwoju danego obszaru (szanse) oraz negatywne – hamujące jego rozwój (zagrożenia). Wnioski wynikające

z przeprowadzonej analizy posłużą do zidentyfikowania priorytetów Lokalnej Strategii Rozwoju, odpowiadających specyfice badanego obszaru.

Ważnym aspektem dalszej pracy nad Lokalną Strategią Rozwoju jest zapewnienie udziału przedstawicieli wszystkich trzech sektorów w jej tworzeniu, jak również w procesie wdrażania i aktualizacji Strategii. Ważne są również kwestie przejrzystości w procesie opracowywania Strategii, które dotyczą m.in. zapewnienia konsensusu pomiędzy zaangażowanymi partnerami, a w rezultacie stanowią gwarancję spójności dokumentu. W tym celu powołany zostanie Zespół Lokalnej Grupy Działania ds. Lokalnej Strategii Rozwoju, którego członkami będą podmioty reprezentujące wszystkie gminy oraz różne sektory. Obecnie trwa ustalanie listy osób / instytucji zaangażowanych do dalszej pracy nad Lokalną Strategią Rozwoju (członków Zespołu LGD ds. LSR). Udział w Zespole jest otwarty – w celu usprawnienia prac nie powinien być to jednak zespół zbyt liczny. Podstawowym warunkiem jest zapewnienie możliwości uczestnictwa w Zespole LGD ds. LSR zbliżonej liczby osób reprezentujących daną gminę, czy też sektor. Ponadto możliwe jest przekazywanie swoich sugestii, dodatkowych spostrzeżeń, itp. poprzez członków Zespołu, Koordynatorów lokalnych, czy też pracowników Biura Stowarzyszenia. Prace Zespołu LGD ds. Lokalnej Strategii Rozwoju obejmo-

Koordynatorem lokalnym w Gminie Brzozów jest Edyta Kuczma

wały będą m.in. określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR, zaplanowanie przedsięwzięć oraz ustalenie kolejności podejmowanych działań.

Szczegółowe informacje można uzyskać w **Biurze Stowarzyszenia w Brzozowie przy ul. Mickiewicza 26, tel.: 013 434 15 56, e-mail: lgd@powiatbrzozow.pl.**

Koordynatorzy lokalni:

- Gmina Brzozów: Edyta Kuczma
- Gmina Domaradz: Stanisław Gierula
- Gmina Dydnia: Alina Maślak
- Gmina Haczów: Katarzyna Szmyd
- Gmina Jasienica Rosielna: Renata Błaż
- Gmina Nozdrzec: Jolanta Socha oraz Agnieszka Baran

Justyna Kopera
Kierownik Biura Stowarzyszenia

5 listopada br. w świetlicy Starostwa Powiatowego w Brzozowie odbyło się spotkanie przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu powiatu brzozowskiego. Meritum spotkania był wybór dwóch członków do Podkarpackiej Rady Organizacji Pozarządowych.

Spotkanie otworzył dotychczasowy członek PROP Wiesław Pałka. Następnie głos zabrała Sekretarz Powiatu Ewa Tabisz, która jednocześnie reprezentowała Lokalną Grupę Działania „Ziemia Brzozowska”. Podkreśliła ona, iż Starostwo Powiatowe w Brzozowie współpracuje i stara się wspierać organizacje pozarządowe. Przybliżyła też specyfikę LGD i mocno zaakcentowała tzw. „małe granty” – projekty finansowane z programu „Leader +”, z których będą mogły skorzystać organizacje pozarządowe. Są to projekty o rozpiętości 4,5 – 25 tys. zł, dofinansowywane w 70%. Poziom dofinansowania dla danego beneficjenta nie może przekroczyć w okresie programowania kwoty 100 000 zł. Więcej informacji odnośnie zakresu możliwych do realizacji operacji można znaleźć w poprzednim numerze BGP (str. 20-21).

Cele działania Rady przedstawił Grzegorz Nowakowski – Prezes Podkarpackiej Rady Organizacji Pozarządowych. Omówił on plan pracy Rady, jej sukcesy i porażki oraz przedstawił jej dotychczasowych członków z terenu powiatu brzozowskiego: Wiesława Pałkę i Kazimierza Ko-

Delegaci wyłonieni

Delegaci zostali wybrani jednogłośnie

niecznego. Ze względu na sumienne pełnienie obowiązków zostali oni jednogłośnie wybrani na członków PROP na kolejną kadencję.

Dziękując za zaufanie Wiesław Pałka przedstawił planowane szkolenia i kursy organizowane dla organizacji pozarządowych. Zaoferował również możliwość przekazania używanego sprzętu komputerowego na rzecz tych organizacji.

Anna Rzepka

Biuro Poselskie Adama Śnieżka w Brzozowie

29 listopada br. w Brzozowie odbyło się uroczyste otwarcie Biura Poselskiego Posła Adama Śnieżka. Mandat poselski otrzymał on po rezygnacji z mandatu poselskiego Stanisława Zajęca, który w wyborach uzupełniających do Senatu otrzymał mandat Senatora RP.

W otwarciu biura wzięli udział zaproszeni goście, wśród których znaleźli się m.in.: Poseł na Sejm Piotr Babinetz, Przewodniczący Zarządu PiS w Powiecie Brzozowskim Henryk Kozik, Przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Wojciech Buczek, Ksiądz Infułat Julian Pudło, pochodzący z Brzozowa ks. Eugeniusz Nycz, ks. Karol Gonet, Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż, Wicestarosta Brzozowski Janusz Draguła, Komendant PSP w Brzozowie Mirosław Szmyd, Dyrektor PUP w Brzozowie Józef Kołodziej, Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel, Wójt Gminy Jasienica Rosielna Marek Cwiakała, Wójt Gminy Domaradz Jan

Pilch, Wójt Gminy Dydnia Jerzy F. Adamski oraz Burmistrz Brzozowa Józef Rzepka.

Biuro poselskie jest czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-17.00 przy ulicy Mickiewicza 22 w Brzozowie.

Zgodnie z poselskim zwyczajem dyżury Adam Śnieżek będzie pełnił w każdy poniedziałek. W celu potwierdzenia obecności Posła A. Śnieżka biuro prosi o kontakt telefoniczny.

Adres Biura Poselskiego Posła na Sejm Adama Śnieżka
ul. Mickiewicza 22, 36-200 Brzozów
tel/fax: 013 434-44-99
adam.sniezek@sejm.pl

Jacek Cetnarowicz

ZAKŁAD DOSKONAŁENIA ZAWODOWEGO W RZESZOWIE
OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Brzozów ul. ks. J. Bielawskiego 1, II piętro
Tel./fax: (0 -13) 43 418 71 email: brzozow@zdz.rzeszow.pl

ZAPRASZA I PROPONUJE KURSY:

- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych zaoczne
- Uzupełniające LO dla dorosłych - zaoczne
- Pedagogiczne
- Bhp dla wszystkich grup stanowisk zawodowych
- Komputerowe
- Kierowca wózków jezdniowych
- Palacz kotłów centralnego ogrzewania

Ponadto przy ZDZ działają komisje:

- Nadające tytuły robotnika i mistrza w zawodzie
- Uprawnienia energetyczne, spawalnicze, monterów rur miedzianych
- Pedagogiczne dla instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakładach pracy

- Kroju i szycia
- Bukieciarz, florysta
- Energetyczne w zakresie dozoru i eksploatacji sieci, instalacji i urządzeń
- Budowlane w różnych zawodach
- Czeladnika i Mistrza w różnych zawodach
- Inne, w zależności od potrzeb

Punkt Doradztwa Zawodowego dla osób niepełnosprawnych – ZDZ Info, ZDZ Net

Zapraszamy do bezpłatnego korzystania z usług, informacji i poradnictwa zawodowego.

Konkurs Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej

*Plomień rozgryzie malowane dzieje,
Skarby mieczowi spustoszą złodzieje,
Pieśń ujdzie calo...
Adam Mickiewicz: „Pieśń Wajdeloty”*

Od słów naszego wiesz-
cza narodowego Adama Mickie-
wicza 19 listopada 2008r. rozpo-
czął się we Wzdowie I Gminny
Konkurs Pieśni Patriotycznej
i Żołnierskiej.

Chcąc w nieco inny spo-
sób uczcić 90-tą rocznicę Od-
zyskania Niepodległości przez
Polskę nauczyciele i uczniowie
z Zespołu Szkół we Wzdowie
postanowili zorganizować kon-
kurs pieśni patriotycznej. Celem konkursu było rozwijanie uczuć pa-
triotycznych u dzieci i młodzieży poprzez śpiewanie pieśni patriotycz-
nych. W pieśniach tych zawarta jest historia naszego narodu i młodzież
sięgając do tego repertuaru, pogłębia swoją wiedzę o dziejach ojczy-
zny, równocześnie rozbudzając szacunek i przywiązanie do swojego
kraju.

Na konkurs oprócz uczniów ZS we Wzdowie zgłosili się wyko-
nawcy ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Haczowie, ZS w Ja-
sionowie i ZS w Malinówce. Opiekunami poszczególnych grup byli:
p. D. Gierlach (Malinówka) p. M. Sobota (Haczów), p. T. Milczanow-
ska (Wzdów) i p. J. Nycz (Jasionów). Uczestnicy konkursu występo-
wali w trzech kategoriach: kat. I – klasy III – VI szkoły podstawowej,
kat. II - klasy I – III gimnazjum, kat. III – zespoły wokalne. Trzy-
osobowe jury w składzie p. R. Kuźnar pracownik BDK, p. A. Mazur
- dyrektor ZS we Wzdowie i p. H. Tabisz- nauczyciel ZS we Wzdowie
oceniało uczestników według następujących kryteriów: muzykalność,
technika śpiewu (intonacja, dykcja, dynamika), wrażenia artystyczne,
dobór repertuaru.

Po wysłuchaniu wszystkich wykonawców każdy uczestnik kon-
kursu został nagrodzony pamiątkowym dyplomem i drobnym upomni-
kiem w postaci breloczka. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach
otrzymali: dyplomy, maskotki i książki. Fundatorem nagród był dy-
rektor ZS we Wzdowie, a poczęstunek dla uczestników zasponsorowa-
ła działająca przy szkole rada rodziców.

Wyniki konkursu przedstawiały się następująco: kat. I – I miej-

Laureatem w kat. III został zespół wokalny z Gimnazjum w Haczowie

sce Katarzyna Rapa (SP Haczów), II
miejsce Anna Rokita (ZS Wzdów),
III miejsce Joanna Zgłobicka (ZS
Jasionów); kat. II – I miejsce Aneta
Rozenbajgier (Gimnazjum Haczów),
II miejsce Aleksandra Rachwał (ZS
Malinówka), III miejsce Ewelina
Knurek (ZS Jasionów); kat. III
– I miejsce zespół wokalny z Gimna-
zjum w Haczowie, II miejsce zespół
wokalny z Gimnazjum w Malinówce,
III miejsce zespół wokalny ze Szkoły
Podstawowej w Haczowie.

„Ojczyzna jest darem i zadani-
em” i wymaga od każdego z nas
dużego zaangażowania w różne dzie-

Dzieci zachwycali wdziękiem i pięknymi strojami

dziny życia. Młodzież i nauczyciele z gminy Haczów zło-
żyli hołd tym wszystkim, którzy na przestrzeni wieków
przelewali za nią krew, żyli dla niej i dla niej pracowali
oraz tym, którzy tworzyli wartości duchowe.

Mając nadzieję, że PATRIUM CARMEN – PIEŚŃ
OJCZYSTA będzie zawsze bliska dzieciom i młodzieży,
już dziś zapraszamy za rok do Wzdowa na II Gminny
Konkurs Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej.

Teresa Milczanowska

**Polski Czerwony Krzyż w Brzozowie
zaprasza na organizowane przez nas Kursy Pierwszej Pomocy
dla pracowników:
urzędów, zakładów pracy, szkół i przedszkoli**

Proponujemy:

- kursy pierwszej pomocy z certyfikatem UE
- kursy pierwszej pomocy (podstawowe)
- kursy pierwszej pomocy (elementarne)

**Zainteresowanych prosimy o kontakt telefoniczny. Instruktor Pierwszej
Pomocy ZG PCK tel. 0 691 865 159 lub po godz. 20.00 (0-13) 43-614-37.**

Informujemy, że środki pozyskiwane ze szkoleń są przeznaczone na pomoc
ludziom potrzebującym z terenu powiatu brzozowskiego.

Polski Czerwony Krzyż 5 października 1999 r. uzyskał, nadany przez Europejskie Referencyjne Centrum Pierwszej Pomocy
z siedzibą w Brukseli Certyfikat Pierwszej Pomocy. Zaświadczenia wydawane przez Polski Czerwony Krzyż są uznawane
we wszystkich krajach zrzeszonych w Unii Europejskiej.

Rubinowy jubileusz

40-lecie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Brzozowie

29 października br., jubileusz 40-lecia istnienia świętował Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Brzozowie. Uroczystość, która zgromadziła przedstawicieli władz samorządowych, obecnych i byłych pracowników MOSiR, dyrektorów szkół, prezesów klubów sportowych oraz kierowników zaprzyjaźnionych jednostek, odbyła się w sali narad Urzędu Miejskiego w Brzozowie.

Zebranych przywitał Dyrektor MOSiR Marian Kula. Następnie Burmistrz Józef Rzepka podkreślił znaczenie MOSiR dla regionu brzozowskiego i wręczył listy gratulacyjne byłym i obecnym pracownikom tej placówki. Rys historyczny ośrodka przedstawił kierownik stadionu MOSiR Janusz Pańko.

W dalszej kolejności głos zabrali zaproszeni goście. Wicestarosta Brzozowski Janusz Draguła odczytał list gratulacyjny Starosty Brzozowskiego, który napisał: *- Sport odgrywa ważną rolę społeczną, kulturową i rekreacyjną. Posiada również wymiar wychowawczy. Pobudza istotne wartości, takie jak zespołowe współdziałanie, solidarność, tolerancję oraz zasadę fair play, przyczyniając się do indywidualnego rozwoju i samorealizacji.(...)*

Należy podkreślić, że ogromnie ważną funkcję w zakresie uprawiania sportu i bezpiecznej rekreacji spełniają ośrodki powstałe i przystosowane do tego rodzaju zadań. Jednym z nich jest właśnie MOSiR w Brzozowie, który w dniu dzisiejszym świętuje okrągły jubileusz istnienia.

Z tej okazji życzył Dyrekcji i Pracownikom widocznych efektów w realizacji codziennych obowiązków, osiągnięć w pracy zawodowej oraz spełnienia wszelkich planów i zamierzeń, zaś Działaczom i Zawodnikom - sukcesów sportowych. Wicestarosta poinformował również wszystkich o przekazaniu zestawu 12 dresów dla reaktywowanej drużyny siatkarskiej seniorów „Brzozovii”.

Z okazji jubileuszu została wydana książka autorstwa Mariusza

Kaznowskiego „Czterdzieści lat ośrodka sportu i rekreacji w Brzozowie”. Prezentuje ona m.in. historię obiektów MOSiR oraz sukcesy sportowców w nich trenujących.

Anna Rzepka

List gratulacyjny Starosty Brzozowskiego odczytał Wicestarosta Janusz Draguła

Zaproszeni goście

W dniach 23-24 października 2008r. miał miejsce I studyjny wyjazd przedstawicieli społeczności Gminy Nozdrzec, podczas którego odwiedzono miejscowość Rogi położoną w gminie Miejsce Piastowe oraz gminy Zakliczyn (23 X) i Cieszyn (24 X). Wyjazd ten był odpowiedzią na zaproszenie do składania ofert w Programie Integracji Społecznej (PIS), których głównym celem było nawiązanie współpracy pomiędzy gminami, wymiana doświadczeń z lokalnymi liderami i organizacjami oraz zapoznanie się z praktykami służącymi do pozyskiwania grantów na działalność kulturalną ze środków Unii Europejskiej. PIS działa w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (PPWOW). Program Integracji Społecznej koncentruje się na przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i mobilizacji kapitału ludzkiego. Chodzi o wsparcie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich

Wizyta studyjna w ramach Programu Integracji Społecznej

skich w prowadzeniu polityki społecznej, a co za tym idzie pomocy przy rozwiązywaniu problemów ludności lokalnej po-

Program skierowany jest przede wszystkim do osób starszych, młodzieży, rodzin i do lokalnych liderów, nadających tempo rozwoju gmin i miasteczek.

Wybór wymienionych wyżej miejscowości nie był przypadkowy. Te właśnie ośrodki lokalne mają już na swoim koncie znaczne zasługi w działaniu w ramach Programu Integracji Społecznej. Uczestnicy wyjazdu studyjnego mogli więc zapoznać się bezpośrednio z przykładami dobrych praktyk prezentowanych w poszczególnych gminach, zetknąć się z opiniami na temat trudności, jakie można napotkać w realizacji wspólnych projektów. Można też było podpatrzeć, w jaki sposób realizować przedsięwzięcia i co bardzo ważne, integrować się zarówno

fot. UG Nozdrzec

I studyjny wyjazd przedstawicieli Gminy Nozdrzec

przez umiejętne korzystanie z pieniędzy pochodzących z funduszy strukturalnych.

z nowo poznanymi przedstawicielami odwiedzanych społeczności, jak i we własnym gronie. Tak właśnie integracja stała się jednym z najważniejszych elementów, jakie założyli sobie organizatorzy wyjazdu – Gminny Ośrodek Kultury w Nozdrzcu – za cel do osiągnięcia.

Wyjazd przełamał uprzedzenia i stereotypy, pozwolił na poznanie nowych i ciekawych praktyk w pozyskiwaniu środków na działalność, przy okazji ciesząc oko pięknymi widokami i zabytkami w sympatycznej atmosferze. Był ponadto ważną formą promocji Gminy Nozdrzec i jej mieszkańców. Za cel wyjazdu przyjęto przede wszystkim nabycie umiejętności w zakresie współpracy, jak również koordynacji działań instytucji, których celem jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej. Cel ten został osiągnięty. Uczestnicy wysłuchali ciekawych prelekcji nt. działań poszczególnych gmin i organizacji

w nich funkcjonujących, których zadaniem jest osiągnięcie znacznego tempa

uwagę na to, że nawiązała się szczególna więź pomiędzy uczestnikami: zarówno

fot. UG Nozdrzec

Uczestnicy wyjazdu studyjnego

rozwoju kultury w środowisku lokalnym. Mieli możliwość zapoznać się ze sposobami pozyskiwania funduszy potrzebnych do realizacji projektów. Słuchacze uzyskali odpowiedź, jakich oczekiwać problemów i gdzie szukać pomocy przy ich rozwiązywaniu. Uczestniczka wyjazdu studyjnego, radna gminna i Przewodnicząca Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich w Rudawcu Danuta Czaja zwróciła

potrzebne, gdyż integrują społeczeństwo, a mądrość zdobyta przy okazji takich wyjazdów owocuje i jest wprowadzana w życie dla dobra wspólnego wszystkich zainteresowanych.

Uczestnicy wycieczki nie zdążyli jeszcze powrócić do swoich domów, a już pytali o następny, integracyjny wyjazd w tym samym gronie.

Michał Zięzio - Obserwator

„Jak to się dzieje, że się coś dzieje?”

Program Integracji Społecznej w gminie Nozdrzec

7 listopada 2008 r. w ramach trwającej cztery dni (5-8 listopada) Misji Banku Światowego zorganizowano spotkanie mające na celu przedstawienie doświadczeń wyniesionych z realizacji Programu Integracji Społecznej przez gminy położone w naszym regionie. Delegacja Banku Światowego oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach swojej Misji wzięła udział w spotkaniu pod hasłem „Jak to się dzieje, że się coś dzieje? I co trzeba zrobić żeby się ludziom chciało angażować w życie społeczne”, które zostało zorganizowane w Zajeździe nad Sanem w Nozdrzu.

Obradom przewodniczył Wójt Gminy Nozdrzec Antoni Gromala. Włodarz Gminy powitał przedstawicieli Banku Światowego: Barbarę Letachowicz oraz Jana Pakulskiego, przedstawiciela Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, a zarazem kierownika Programu Integracji Społecznej Jarosława Chołodeckiego, Ewę Gliwicką – Koordynatora Programu Integracji Społecznej, Mariolę Zajdel-Ostrowską – Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie, Dorotę Klich – koordynatora PIS z ramienia ROPS, Barbarę Ciurko oraz Agnieszkę Krzemień – konsultantki PIS-u, jak również przedstawicieli gmin: Bircza,

fot. UG Nozdrzec

Obradom przewodniczył Wójt Gminy Nozdrzec Antoni Gromala

Domaradz na czele z Wójtem Janem Pilchem, Dubiecko na czele z Wójtem Zbigniewem Bleharczykiem - Przewodniczącym Zgromadzenia Związku Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego, Dydnia pod przewodnictwem Wójta Jerzego Adamskiego, Gminy Dynów, Fredropol wraz z Wójtem Zbigniewem Zakiem, Jawornik Polski - z Wójtem Edwardem Gwizdałą, Kańczuga wraz z Burmistrzem Jackiem Sołkiem oraz przedstawicieli gminy z Krzywicy. Wójt Antoni Gromala po dokonaniu prezentacji Gminy Nozdrzec, przedstawił dotychczasowe projekty zrealizowane w ramach Programu Integracji Społecznej, po czym zaprosił wszystkich do wysłuchania wiersza miejscowego poety ludowego Józefa Cupaka pt. „Integracja” oraz do degustacji regionalnych potraw przygotowanych przez koła gospodyń.

Następnie przedstawiciele gmin podzielili się

fot. UG Nozdrzec

Ekspozycja cieszyła się dużym zainteresowaniem oglądających

Zapraszamy na stronę Starostwa Powiatowego w Brzozowie <http://www.powiatbrzozow.pl>

doświadczeniami i spostrzeżeniami na temat realizacji Programu Integracji Społecznej.

Przedstawiciel Banku Światowego Jan Pakulski podkreślił, że program ten jest pomyślany w taki sposób, aby to ludzie sami decydowali, jakie inicjatywy należy wspierać. Podziękował też za zaangażowanie, które w sposób trwały buduje inicjatywę lokalną. Dyrektor ROPS-u w Rzeszowie Mariola Zajdel Ostrowska powiedziała, że Samorząd Województwa dziękuje za to, że może realizować ten projekt, a podkarpackie jest trzecim województwem co do liczby gmin, które w nim wzięły udział. Wyraziła radość, że ROPS mógł koordynować te działania. Podziękowała też samorządowcom. Kierownik Programu Integracji Społecznej Jarosław Chołodecki stwierdził, że społeczności gminne bardzo się do siebie zbliżyły. Spotkanie merytoryczne zakończyła Barbara Ciurko – konsultantka regionalna PIS. Życzyła wszystkim gminom, aby wykorzystały otrzymaną szansę.

Spotkanie zakończyło się wręczeniem przez Wójta Antoniego Gromalę zaproszonym gościom pamiątek przygotowanych przez wszystkie gminy mające prezentacje. Warto też zauważyć, że w holu Zjazdu nad Sanem, gdzie miało miejsce spotkanie, przygotowano piękną ekspozycję, na którą składało się mnóstwo książek, folderów

i ulotek promujących poszczególne gminy oraz wystawy rękodzieła, które cieszyły się sporym zainteresowaniem oglądających.

*„Ustaliła gminna rada by zrobić zebranie
no bo temat jest na czasie ważny niesłuchanie.
Ktoś tam zaczął oficjalnie w imię wyższych racji
„Trzeba zachęcać społeczności - no, do integracji.*

*Lecz dyskusja szła opornie, bo to przed niedzielą
aż do chwili gdy ktoś rzucił: „Fundusze przydziel!”.
Ta wiadomość podziałała jak trafienie gromu,
od razu zaczęto liczyć kto, ile i komu.
Wreszcie wrzawę okiełznano któraś delegacja
zapytała co znaczy słowo integracja.
Wyjaśnił je prowadzący no a potem w gwarze
Radzono długo na sali aż skończono w barze
Żona to się nie odzywa od tamtej niedzieli
integracja ma nas łączyć, a czasami dzieli”*

Józef Cupak „Integracja”

Michał Zięzio - Obserwator

Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą

Światowy Dzień Walki z Cukrzycą obchodzony jest co roku 14 listopada. Głównym celem akcji jest zwiększenie świadomości społeczeństwa odnośnie objawów tej choroby, przyczyn jej powstawania, skutecznych sposobów leczenia i powikłań związanych z cukrzycą, a przede wszystkim edukacja oraz zachęcenie ludzi do regularnego wykonywania badań krwi.

22 października br. w Brzozowie odbyły się Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą pod hasłem „Nie dajmy umierać na cukrzycę chorym dzieciom”. Organizatorem spotkania było Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Brzozowie. Uroczystości rozpoczęła msza św. w brzozowskiej kolegiacie pod przewodnictwem ks. Infułata Juliana Pudło. Następnie udali się do sali bankietowej ALTA, gdzie zebranych powitał Prezes Brzozowskiego Koła Diabetyków Stanisław Połdiak. Przypomnieli on wszystkim historię działającego już przez 6 lat koła oraz podkreślił, jak dużą rolę w jego działalności odgrywają ludzie dobrej woli, którzy je wspierają.

W dalszej kolejności problematykę walki z chorobą w swoim wystąpieniu omówił Jerzy Kuczma – Ordynator Oddziału Wewnętrznego Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie. Następnie głos zabrali: Stanisław Pilszak – Naczelnik Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Brzozowie, Stanisław Grochmal – Prezes Zarządu Rejonu Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Sanoku, Antoni Kolbuch – Dyrektor Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie, Zofia Foryś - Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozo-

wie, Kazimierz Waszczuk – członek Koła PSD w Jasle, a także ks. Infułat Julian Pudło. Wszyscy przema-

wiający podczas obchodów życzyli członkom dużo zdrowia, pozytywnego nastawienia i chęci do walei z chorobą. Na spotkanie przybyli również przedstawiciele zaprzyjaźnionych kół diabetyków z: Sanoka, Jasła, Leska, Krosna i Jędrzejowa.

Podczas obchodów zasłużonym osobom zostały wręczone dyplomy uznania oraz złote odznaki „Honorowy Członek Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków”, które zostały nadane przez Polskie Stowarzyszenie Diabetyków

Zarząd Główny w Bydgoszczy. Wśród odznaczonych znaleźli się: Wanda Owoc, Robert Duplaga, Jadwiga Rachwańska i Stanisława Ułomek, natomiast dyplomy uznania przyznano dla Urzędu Gminy Nozdrzec i Urzędu Gminy Dydnia.

Członkowie Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków Koło w Brzozowie dziękują wszystkim sponsorom za przychylność i wsparcie w organizacji imprezy. Darczyńcami byli: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie, Firma „Roche” w Warszawie, mgr farmacji Barbara Sawka – właścicielka Apteki w Brzozowie, Alina i Tadeusz Zygarowiczowie – Firma Handlowa „ALTA” w Brzozowie, Urzędy Gmin: Haczów, Dydnia oraz Nozdrzec.

Prezydium spotkania z okazji Obchodów Światowego Dnia Walki z Cukrzycą

Jerzy Kuczma – Ordynator Oddziału Wewnętrznego Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie

Spotkanie założycielskie Klubu Seniora w Hłudnie

W ramach realizacji projektów Programu Integracji Społecznej w Gminie Nozdrzec 23 listopada w Domu Strażaka w Hłudnie odbyło się spotkanie założycielskie Klubu Seniora zorganizowane przez miejscową OSP oraz Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich.

Krystyna Toczek

Spotkanie otworzyła Przewodnicząca SKW Krystyna Toczek. Przywitała serdecznie gości oraz Sekretarz Gminy Nozdrzec Marię Potoczną, strażaków na czele z Prezesem OSP w Hłudnie Adamem Toczkiem, Eugeniusza Szpiecha – byłego, długoletniego Prezesa OSP, uczestniczące w spotkaniu gospodynie oraz wszystkich zebranych seniorów.

Przewodnicząca przedstawiła cele jakie postawiono sobie, jako najważniejsze do osiągnięcia w ramach działań Klubu Seniora. „Przede wszystkim będziemy się spotykać po to, aby wspólnie wspominać dawne czasy. Chcemy organizować szkolenia rękodziela artystycznego, układania kwiatów, haftowania czy szydełkowania” – poinformowała zebranych. Kończąc swoje wystąpienie zachęciła wszystkich zgromadzonych do częstowania się smacznym żurem i innymi przygotowanymi na tą okazję potrawami. Następnie wspólnie odśpiewano „Sto lat” przy akompaniamencie akordeonu, na którym przygrywała Genowefa Kłak. W dalszej kolejności do zgromadzonych przemówił w imieniu seniorów Eugeniusz Szpiech.

Przy tej okazji nie sposób nie podkreślić ogromnego udziału Przewodniczącej stowarzyszenia w życiu całej wsi. Pracuje już jako społeczna działaczka od wielu lat. W 1973 założyła koło gospodyń, któremu od tego czasu przewodniczy do dziś. Przez te lata zmieniło się wiele, nawet nazwa koła, która od czterech lat to Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich, ale nie zmieniła się siła z jaką pani Krystyna pracuje na rzecz lokalnej społeczności. Jak mi powiedziała – teraz angażuje się wraz z kobietami ze Stowarzyszenia i strażakami w prace Klubu Seniora. Przewodnicząca liczy, że udział mieszkańców w jego pracach będzie przynosił dla wszystkich wiele korzyści. Chciałaby, żeby młodzież umiała czerpać z mądrości osób star-

szych, aby nie zapomniano o tej pięknej tradycji jaką niesie ze sobą wieś. Jest dumna z udanej współpracy ze strażakami i już snuje kolejne plany, co do wspólnych działań w ramach nowopowstałego Klubu.

Merytoryczną część zebrania zakończyła Maria Potoczna, która najpierw skierowała kilka słów do pani Krystyny, twierdząc, że bez jej udziału nie byłoby tak owocnej współpracy. Sekretarz Gminy przyznała, że raduje się ze spotkań z gospodyniami, członkami OSP i z seniorami. „Dobrze że realizujecie projekty Programu Integracji Społecznej i umiejętnie wykorzystujecie fundusze z Banku Światowego. Cieszę się, że następuje jednoczenie się wśród społeczności w Hłudnie. Razem osiągniemy więcej” – powiedziała do wszystkich zebranych.

fol. UG Nozdrzec

Spotkanie założycielskie Klubu Seniora

Sekretarz wyraziła również nadzieję, że przy dalszych pracach remontowych Klubu Seniora weźmie udział jeszcze większa liczba mieszkańców wsi. Zebrani zgotowali przedstawicielce Urzędu Gminy w Nozdrzu serdeczne oklaski, na co gospodyni spotkania odrzekła humorystycznie: „Nie klaszczcie ludzie, nie róbcie wrzawy, bo nam sekretarza wezmą do Warszawy.”

Michał Zięzio

Trening Systemu Wykrywania i Alarmowania

Realizując zarządzenie nr 241/08 Szefa Obrony Cywilnej Województwa – Wojewody Podkarpackiego z dnia 8 września w sprawie przeprowadzenia treningu wojewódzkiego systemu wykrywania i alarmowania, na terenie powiatu brzozowskiego został przeprowadzony trening Systemu Wykrywania i Alarmowania nt. „Realizacja zadań systemu wykrywania i alarmowania w czasie wystąpienia zagrożenia pokoju oraz zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny”.

Przed treningiem Wydział Porządku Publicznego, Bezpieczeństwa, Obronności i Spraw Obywatelskich przeprowadził w dniu 17

października 2008 r. odprawę szkoleniowo-instruktażową, w której wzięli udział pracownicy ds. OC urzędów gmin z terenu powiatu, pracownik SANEPID-u, a także Komentant Powiatowego Ośrodka Analiz Danych i Alarmowania. W trakcie spotkania ustalono harmonogram i zasady treningu.

Trening został przeprowadzony w dniach 23-24 października i polegał na: pobraniu próbek wody z terenu gmin Domaradz i Dydnia i ich chemicznej analizie, odbiorze sygnałów powietrznego ostrzegania w sieci radiowej, kontroli łączności z ćwiczącymi elementami SWA, głośnym uruchomieniu systemów alarmowych na terenie powiatu.

W treningu uczestniczyły gminy Dydnia i Domaradz. Osobami odpowiedzialnymi za prawidłowy przebieg treningu byli Jacek Dembiczak - UG Dydnia oraz Aleksander Kudła - UG Domaradz. Kierownikiem treningu oraz szefem Zespołu Kontrolno-Rozjemczego był Naczelnik Wydziału Porządku Publicznego, Bezpieczeństwa, Obronności i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Brzozowie Jerzy Szubra.

(red)

INFOLINIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z TERENU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

0 800 105 410

Adresy najbliższych placówek udzielających wsparcia osobom bezdomnym

Schroniska i noclegownie:

Schronisko dla mężczyzn „Łaźnia” w Krośnie, ul. Wojska Polskiego 26, tel. 013 44 802 40

Schronisko dla mężczyzn w Sanoku, ul. Przemyska 24, tel. 013 46 428 95
Jadłodajnia MOPS w Brzozowie, ul. Kazimierzowska 2, tel. 013 43 401 75

Pracowite lato „Graboszczan”

Obfite w wydarzenia było lato 2008 dla kapeli i zespołu obrzędowego „Graboszczanie”. Oto przegląd najważniejszych występów kapeli z tego okresu.

W maju br. koncertowaliśmy na scenie BDK z okazji 3 Maja wraz z innymi zespołami działającymi przy BDK. 7 maja br. miała miejsce sesja nagraniowa do filmu o gminie Brzozów. Film nagrywa Stanisław Cyparski, a sesja odbyła się w scenerii Grabownicy, w uroczym ogrodzie Agaty Korfanty - solistki kapeli i w Małym Skansenie Tomasza Kędry.

W Błażowej kapela wzięła udział w XIII Regionalnym Spotkaniu Kapel Ludowych, gdzie otrzymała wyróżnienie. Koło Gospodyń Wiejskich z Grabownicy zaś zostało wyróżnione w konkursie „Starych potraw smak i urok”. Potrawy prezentowały: Teresa Sąsiadek, Maria Suwała, Elżbieta Koryto.

W czerwcu br. kapela „Graboszczanie” koncertowała na Dniach Brzozowa, w Starej Wsi na festynie w ogrodach jezuickich, na święcie Patrona Szkoły w Dydni oraz na Parafiadzie w Łęgu Tarnowskim. „Graboszczanie” 2 - godzinny koncertem bawili licznych uczestników z okolic Tarnowa na tej niecodziennej imprezie. Pamiątką są dla nas piękne słowa podziękowania organizatorów Parafiad skierowane do kapeli.

W lipcu w Wiśniowej miało miejsce XVII Międzywojewódzkie Spotkanie Kapel Ludowych z województw: świętokrzyskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Kapela „Graboszczanie” otrzymała tam nagrodę. W lipcu kapela koncertowała w Nozdrzcu na imprezie „Tylko na ludowo”, także w Różance (gmina Wiśniowa) oraz w bloku imprez „Kulturalny Pejzaż Podkarpacia” organizowanym przez Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie z okazji XIV Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych.

Na dzień 26 lipca planowany był I Eurokarpcki Kulturalny Tabor Pasterski w Tyrawie Wołoskiej. „Graboszczanie” mieli prezentować tam widowisko „Nasza Krasula”. Niestety – powódź na Podkarpaciu i w okolicy Tyrawy spowodowała przeniesienie terminu imprezy przez WDK w Rzeszowie – na 9 sierpnia. I ten termin też okazał się pechowy – ulewa od rana, impreza jednak odbyła

się. Na szczęście „Estrada pod lipami” w Tyrawie Wołoskiej i widownia były zadaszone. Choć warunki występu na scenie były bardzo trudne, aktorzy poradzi sobie wspaniale, o czym świadczyła żywiołowa reakcja publiczności. Prezentacje widowisk miały charakter konkursu, który oceniało profesjonalne jury. Decyzją tego jury „Graboszczanie” zdobyli I miejsce za widowisko „Nasza Krasula”

10 sierpnia br. koncertowaliśmy w Iwoniczu Zdroju na imprezie „Muzykowanie Kapel Pogranicza”. Na Placu Dietla prezentowały się kapele: „Graboszczanie”, „Po prostu z Przemyśla”, „Makowicki Głos” ze Słowacji, „Bliźnianie” i „Lubatowianie”. W tym miesiącu kapela koncertowała jeszcze w Rymanowie

fot. St. Cyparski

(fot 3)

fot. St. Cyparski

Zespół Obrzędowy „Graboszczanie” (fot. 1)

fot. St. Cyparski

(fot 2)

w Górkach, a „Graboszczanie” bawili długim koncertem gości z całego Województwa Podkarpackiego.

28 września gościliśmy dalej w Górkach na „Dożynkach gminnych”. Prowadziliśmy korowód dożynkowy i prezentowaliśmy fragment widowiska „żeby chleba było do syta ...”, a potem daliśmy koncert wraz z kapelą „Przysietczanie” i „Górczanie”.

Podczas lata 2008 3-krotnie „Graboszczanie” prezentowali program tzw. „Bramy Weselne”, gdzie tradycyjnym obyczajem na wesoło i do śmiechu składano życzenia Młodej Parze.

Kapela koncertowała w składzie:

Tadeusz Pytlak – skrzypce prym
Zbigniew Adamski – klarnet
Ryszard Dzoń – akordeon
Michał Konopacki i Władysław Delimat – skrzypce sekund
Franciszek Czubski – kontrabas
Wokal: Agata Korfanty i Marian Tybor – 100 % koncertów w 2008 r., ponadto – Barbara Tomaszek i Mirosław Misztak.

Aktorzy zespołu obrzędowego – lato 2008: Maria Suwała, Zenon

Dąbrowski, Teresa Sąsiadek, Bernadeta Jagusztyn, Jan Trzeźniowski, Elżbieta Koryto, Bronisław Krzysztynski, Jolanta Zarych, Lucyna Prugar, Marian Tybor, Agata Korfanty, Władysław Delimat i Marcin Gratkowski.

„Ludowa muzyka i ludowe granie nigdy nie zaginie ludowe śpiewanie i brzozowski folkloru promowanie”.

Zofia Olejko

15 lat Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego

15 lat istnienia świętował 24 października br. Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy. Z tej okazji w Czarnorzekach (gm. Korczyn) odbyło się okolicznościowe spotkanie, w którym wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych, konserwatorzy przyrody i osoby związane z powstaniem i funkcjonowaniem parku.

W trakcie uroczystości jubileuszowych rozdane zostały dyplomy i wyróżnienia. Wicewojewoda Podkarpacki Małgorzata Chomycz medalem „Za długoletnią służbę” udekorowała Grażynę Zajdel, odznaką „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska” - Tadeusza Wojnickiego, zaś medalem „Zasłużony dla Turystyki” - Witolda Grodzkiego. Dyplomy otrzymali: Mieczysław Czaja i Stanisław Pelczar.

Dyrektor Zespołu Karpaccich Parków Krajobrazowych w Krośnie – Jan Stachyrak został wyróżniony najwyższym odznaczeniem leśnym - Kordelasem Leśnika Polskiego.

Starosta Brzozowski przekazuje pamiątkowy album

Obecni mieli okazję poznać historię założenia Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego, którą przypomniał Dyrektor J. Stachyrak oraz obejrzyć okolicznościową prezentację multimedialną w wykonaniu Jakuba Lenkiewicza i film o rezerwacie „Prządki” autorstwa Jacka Szarka z TVP Rzeszów. Atrakcją spotkania było wystąpienie Szymona Wojtyszyna, ucznia Technikum Leśnego w Lesku, laureata Ogólnopolskiego Konkursu „Bajarze z Leśnej Polany”.

Jubileusz 15-lecia parku był również okazją do gratulacji i życzeń, które przekazano na ręce Dyrektora Jana Stachyraka. Obecny na uroczystościach Zygmunt Błaż Starosta Brzozowski, były Wojewoda Krośnieński, który przyczynił się do założenia Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku, wraz z gratulacjami przekazał pamiątkowy album. W liście gratulacyjnym napisał m.in.: *Nieskażona przyroda stanowi dobro,*

z którego dobrodziejstw wszyscy możemy korzystać. We współczesnym świecie, zdominowanym przez technikę, zdobycze cywilizacyjne, sławę, sukcesy i pieniądze, szczególnie trudno zachować umiar i poszanowanie dla tego, co powinno być dla każdego z nas najcenniejsze. Dlatego też bardzo ważne jest abyśmy się w tym wszystkim nie pogubili i umiejętnie korzystali z dóbr cywilizacyjnych. To właśnie dzięki Państwa staraniom o utrzymanie czystej i nienaruszonej przyrody oraz dzięki racjonalnemu zarządzaniu, które wykorzystuje najnowszą wiedzę i zasady zrównoważonego rozwoju, możemy cieszyć się bogactwem natury nie tylko my, ale i następne pokolenia.

Dla upamiętnienia jubileuszu uczestnicy imprezy posadzili sadzonkę dębu. Końcowym elementem obchodów był objazd terenowy parku.

Magdalena Pilawska

Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy położony jest w województwie podkarpackim na Pogórzu Strzyżowskim i Dynowskim. Utworzony w 1993 r. Wchodzi w skład Zespołu Karpaccich Parków Krajobrazowych. Rolę otuliny parku pełni Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu. Znajdują się tu pasma górskie z najwyższym szczytem Suchą Górą (591 m n.p.m.).

W parku występują wychodnie piaskowców, które proces erozji uformował w ostańce. Kilkanaście spośród nich ma status pomnika przyrody. Na terenie parku znajdują się liczne potoki. Przepływają tędy z licznymi odcinkami przełomowymi rzeki Stobnica i Wisłok. Niemal połowę powierzchni parku zajmują użytki rolne. Drugą połowę lasy o charakterze naturalnym, z przewagą jodły, buka i sosny. Rzadziej występują dąb szypułkowy, modrzew europejski oraz grab.

Rośnie tu 40 gatunków chronionych roślin górskich. Między innymi: śnieżyca wiosenna, śnieżyca przebiśnieg, skrzyp olbrzymi oraz pokrzyk wilcza jagoda. Na terenie parku występuje także wiele chronionych gatunków zwierząt: puchacz, orliki krzykliwe, rysie, wydry i wilki.

„© wolną i niepodległą”

Jutrzenka 11 listopada 1918 nie od razu zaświeciła pełnym blaskiem dla Polaków. W wielu regionach Polski przedrozbiorowej orężem trzeba było walczyć o wolność i niepodległość.

Tak działo się na terenach ówczesnej Galicji Wschodniej, gdzie doszło do wybuchu wojny polsko-ukraińskiej. Podczas tej wojny ochotniczo zgłosiło się do walki wielu Polaków, którzy licznie i ochotczo przybywali do punktów rekrutacji. Jednym z nich był Stanisław Maczek – weteran I Wojny Światowej, który swoje doświadczenie bojowe zebrał jako oficer w formacjach górskich i narciarskich Armii Austro-Węgierskiej. Na wieść o walkach w Galicji chciał jak najszybciej dostać się do Lwowa. 14 listopada zameldował się u dowódcy garnizonu Krosno pułkownika Józefa Swobody, prosząc o przydział do oddziału formowanego na odsiecz Lwowa. Jak pisze S. Maczek w swoich wspomnieniach „*Na to z jowialnym uśmiechem chwytą mnie pułkownik w ramiona, mówiąc: Wreszcie mam dowódcę kompanii odsieczy – gotowej do odmarszu, ale dotychczas bez dowódcy*”. Tego samego dnia porucznik Maczek objął dowództwo nad kompanią nazwaną krośnieńską.

W jej skład wchodził żołnierz z byłej armii austriackiej, jak też ochotnicy z okolic Krosna i Jasła. 20 listopada 1918 kompania krośnieńska wyruszyła w kierunku Sanoka, gdzie dołączyły do niej kompanie borysławska i sanocka. Weszły one w skład 3 Batalionu Strzelców Sanockich pod dowództwem płk Józefa Swobody. Jak wspomina S. Maczek: „*Z kompaniami tymi przyszła cała paka pierwszorzędnych żołnierzy i dowódców, którzy znajdą się potem w mej kompanii lotnej, a potem w baonie szturmowym, jak podchorąży Zygmunt Zawadowski, wielkiej miary „zabijaka”. Jak ppor. Tyszkiewicz, jak wybitni podoficerowie z Haczowa: Kielar, Stepek, Szajna, Szpona, Wojtuś, Bienia i inni*”.

Pierwszą akcją bojową kompanii Maczka był udział w „wyprawie ustrzyckiej”. Jak donosił wywiad w Ustrzykach Dolnych Ukraińcy zamierzali skoncentrować siły do opanowania Sanoka, a tym samym uniemożliwić pomoc dla walczącego Lwowa. Aby uprzedzić Ukraińców wysłano w kierunku

Ustrzyk część sanockiego batalionu, a także zbudowany w Sanockiej Fabryce Wagonów Zieleniewskiego-pociąg pancerny, który nazwano „Kozak”. Atak miał miejsce w nocy z 20/21 listopada i zakończył się sukcesem.

Grób Generała Stanisława Maczka w Bredzie (Holandia)

Ustrzyki zostały zdobyte, z czasem zajęty został także Chyrów. Wciąż jednak było daleko do Lwowa. Chyrów miał stać się etapem dalszego marszu. Rychło zmienił się w miejsce stacjonowania wojska polskiego w okresie zimowym. Stanisław Maczek wraz z podległymi mu żołnierzami nie próżnował, organizował liczne wypadki. Warto nadmienić, że Chyrów jak pisał Maczek „obsadzony przez siły dwóch do trzech baonów, z dwoma dyonami artylerii, broni się jako izolowany ośrodek oporu, wiszący zaopatrzeniem w żywność i amunicję na jednej linii kolejowej Chyrów-Zagórz. Ale na tyłach naszych, na

wzgórzach wzdłuż linii kolejowej siedzą luźne grupy ukraińskie, rwące nasze linie zaopatrzenia. Jedna z takich grup, podciągnęła baterie haubic tak, że tor kolejowy w tym miejscu znalazł się w zasięgu skutecznego ognia artyleryjskiego i systematyczne ostrzeliwanie zaczęło hamować nasze dostawy. Dostałem od bryg. Mickiewicza problem ten do rozgryzienia.”

Porucznik Maczek niezwłocznie przystąpił do działania. Po tygodniu nocnych patroli została ustalona pozycja baterii ukraińskiej. Korzystając ze swoich „zimowych” doświadczeń z armii austriackiej Stanisław Maczek wybrał 100 najlepszych żołnierzy i pod osłoną nocy zaatakował baterię. Akcja zakończyła się pełnym sukcesem, zdobyto działa, karabiny maszynowe. Sukces był możliwy dzięki ogromnemu zaangażowaniu żołnierzy Maczka. Jak pisał w swoich wspomnieniach „Tak to wojowali moi ochotnicy z Haczowa, Krosna i Odrzykonia, z każdym dniem wyrastając z amatorów-żołnierzy na otrząskanych w boju wiarusów”.

Długo można jeszcze mówić o zasługach Maczka w walce o niepodległą Polskę. Stał się on pionierem wojsk mobilnych organizując lotną kompanię na wozach. W czasie wojny polsko-bolszewickiej meldował się na polu walki u marszałka Piłsudskiego, który jako pierwszego oficera awansował na polu walki do stopnia kapitana. W czasie września 1939, pułkownik Maczek dowodził jedną z najlepiej wyszkolonych polskich jednostek 10 Brygadą Kawalerii Zmotoryzowanej. Awansowany przez generała Władysława Sikorskiego na generała brygady rozpoczął pod koniec 1939 organizację na terenie Francji 10 Brygady Kawalerii Pancernej. W lipcu 1944 roku jako dowódca 1 Dywizji Pancernej wziął udział w walkach na froncie zachodnim wsławiając się w walkach na terenie Francji, Belgii i Holandii. Po wojnie nie powrócił do kraju, zamieszkał w Edynburgu gdzie zmarł w wieku 102 lat.

Jacek Cetnarowicz

W cieniu listopadowych uroczystości

638 rocznica śmierci patrona I LO w Brzozowie

W cieniu obchodów niepodległości i całej uroczystej otoczki z nią związanej, zapominamy o innej niemniej ważnej – choć zapomnianej rocznicy: 5 listopada 1370 r. zmarł ostatni z Piastów na tronie Polski; Kazimierz III Wielki (patron I LO w Brzozowie). Król, od którego wszystko się zaczęło jeśli chodzi o Brzozów i większość miejscowości położonych w naszym regionie. Król, którego zasługi były tak wielkie jak wielkie kontrowersje towarzyszyły jego całemu życiu osobistemu. Nie jest moim zamysłem przypominanie całego jego dorobku, gdyż od tego są liczne opracowania, źródła, oraz media jak np. Internet. Pamiętajmy, jednak że 5 XI odszedł od nas człowiek, za panowania którego Polska z kraju drugorzędnego na arenie międzynarodowej, przemieniła się w państwo ogrywające jedną z pierwszorzędných ról w Europie Środkowo-Wschodniej.

Człowiek, za panowania którego Polska z rozbitego wewnętrznie kraju przechodzi przemianę - w kraj o silnej gospodarce, armii i skarbcu. Przed

Kazimierz III Wielki

jego panowaniem kraj ten utracił większość ziem – pod koniec jego życia, odzyskał to co było możliwe, a przyłączył ziemie będące związane z polskością praktycznie do 1945 r. Człowiek, którego nazywano „królem chłopów”, a o przysłowiu, iż „zastał Polskę drewnianą a zostawił murowaną” wspomnę tylko dla formalności. Człowiek, który chyba jako pierwszy w praktyce zastosował Corona Regni Poloniae - termin określający ideologię i instytucję państwa polskiego. Może w realizacji interesów Polski był nieraz bezwzględny czy wręcz brutalny, może pakt i traktaty czy obietnice traktował czysto instrumentalnie, ale pamiętajmy, iż „cel uświęcał środki”.

Jeśli chcemy pamiętać o świetnych zwycięstwach Jagiellonów, to miejmy świadomość, że nie byłoby ich bez Kazimierza. Słusznie uważają niektórzy historycy, iż gdyby jeszcze z jedno – dwa pokolenia następców Kazimierza rządziło Królestwem Polskim jak ostatni Piast to odzyskałoby nie tylko Śląsk, ale i Pomorze Zachodnie ze Szczecinem. Na szczęście miarą wielkości człowieka są jego czyny dla kraju, a nie to jak postępuje prywatnie, dlatego Kazimierz III Wielki czy np. Józef Piłsudski są określane jako wielkie i wybitne postaci naszej historii. Warto na koniec przytoczyć Aleksandra Brücknera: „...żyły następne dziesięciolecia tradycjami Kazimierzowymi, niewiele nowego, a jeszcze mniej dobrego przysparzając”.

Michał Wolak

Insygnia koronacyjne

Fragment grobowca Kazimierza III Wielkiego

Barbórka (lub Barburka) – to tradycyjne święto górnicze obchodzone 4 grudnia. W tradycji górniczej Barbórka rozpoczynała się poranną uroczystą mszą, kiedyś w „cechowni”, a obecnie w kościele, po czym orkiestra górnicza grając m.in. swój hymn przechodziła po „familokach” czyli po osiedlach zamieszkałych przez górników oraz pod domami dyrekcji kopalń. Pamiętamy uroczyste akademie, spotkania, koncerty, występy artystyczne, zabawy oraz bale, w których uczestniczyły całe górnicze rodziny, ale i tysiące medali, godzinami przypinanych ongiś do górniczych piersi.

Dawniej organizowano min. „skok przez skórę”. Symbolizował on przyjęcie młodych adeptów sztuki górniczej do stanu górniczego. W kulminacyjnym momencie obrzędu każdy z kandydatów kolejno wymieniał swoje imię, nazwisko, miejsce urodzenia oraz narodowość i podnosząc dłoń ślubał, że chce „*Wbrew trudom napróżd iść, i w głębi ziemi drogę kuć...*” Od dawna też noszenie munduru górniczego w to święto było obowiązkowe. Zdarzało się, że jeżeli górnik podczas uroczystości nie założył galowego munduru, nakładano nań karę, np. w 1797 r., kiedy to niejaki Hunger, kowal kopalniany w jedynej na terenie Prus kopalni rudy ołowiu i srebra (galeny), został ukarany za to, że nie włożył galowego munduru podczas Barbórki. Musiał on, z polecenia inspektora Gottlieba Kalidego spędzić 24 godziny w areszcie.

Elżbieta Łabońska w książce „Śląska kucharka doskonała”, opisuje takie okazje: „... w Barbórkę odbywały się spotkania braci górniczej. Wśród opowiadanych dowcipów, śpiewanych piosenek, gawęd starych górników, spożywano krupnioki, żymłoki, gorące parówki. Stół przygotowany w tym dniu obfitywał poza chlebem w całą gamę różnych potraw. I tak można było na nim zobaczyć: ciasta, (...) a poza ciastami własne wyroby wędliniarskie: krupnioki, kielbasy domowe, żymłoki, salcesony, galarety mięsne i wiele innych potraw...gospodarze goszczą przybyłych zimnymi potrawami w formie zakąsek z mięs, wędlin, i warzyw lub je dnogarnkowymi potrawami takimi jak bigos, flaki, płuca na kwaśno, krupnioki smażone.”

A więc dawno minęły czasy, gdy na Barbórkę górnicy dostawali ćwiartkę wódki, paczkę papierosów, kawałek kielbasy i dwie bułki. Dziś nieco spowszedniało a może znormalniało obchodzenie tego święta. Ale przypomnijmy, że obok górników obchodzą je także naftowcy a więc cała rzesza pracowników kopalni ropy w Grabownicy, Humniskach i Turzym Polu. Dawniej także w innych miejscowościach naszego powiatu, np. w Starej Wsi czy Witryłowie. Narzekają wszyscy pracujący w zawodzie górnika czy naftarza, czasem o sobie mówią, że każdy z nich to „...maszyna do „urabiania” węgla (czy ropy), składająca się z 206 kości obciągniętych skórą, napędzana przekleństwami”, zapewne dużo w tym prawdy. Starzy „hajerzy” mówili też tak: „...górnictwo kocha się sercem. Jak nie pokochasz go w ciągu roku, to trudno i darmo, zwolnij się. Górnika się nie sieje, górnika się kształci, górnika się wychowuje. Nie można wziąć chłopca, nawet po szkole górniczej i powiedzieć o nim - że górnik.”

Patronką górników jest Święta Barbara, która żyła w IV wieku. Wywodziła się z pogańskiej rodziny z Nikomedii (współczesny Izmit a więc północno zachodnia Turcja) starożyt-

z przeszłości dalszej i bliższej...

Barbórka

nym mieście hellenistycznym założonym w Azji Mniejszej nad Morzem Marmara przez Nikomedesa I Bityńskiego w 264 p.n.e. jako stolica Bitynii. Cesarz Dioklecjan uczynił z niej swoją rezydencję. Gdy ojciec Barbary - Dioskuros z Heliopolis bogaty poganin jednocześnie wysoki urzędnik - dowiedział się, że została chrześcijanką chciał ją zmusić do wyparcia się wiary, a gdy to nie poskutkowało Dioskur, jako że był bardzo przywiązany do swego stanowiska, bojąc się o pozycję i urzędu stał się prześladowcą córki. Zamknął ją w wieży, głodził, osobiście oskarżył ją przed sądem, zapadł wyrok skazujący, sam mieczem ścinał jej głowę. Jak głosi legenda w czasie tej okrutnej egzekucji zabił go piorun. Według tejże legendy, oczekującej na śmierć Barbarze anioł przyniósł komunię świętą. Dlatego uważana jest za patronkę dobrej śmierci i na wizerunkach przedstawiana jest często z hostią w dłoni. Jej śmierć miała miejsce prawdopodobnie około roku 305 za panowania cesarza Maksymiana Galeriusza (305-311). Jest przedstawiana z mieczem,

jako jednym z jej atrybutów.

Według innej wersji uciekając przed ojcem schroniła się w skale, która przed nią się rozstała. W kościele katolickim zaliczona jest do Czternastu Świętych Wspomożycieli. W IV lub VI wieku domniemane relikwie św. Barbary przeniesiono do Konstantynopola i umieszczono w świątyni zbudowanej na jej cześć. Według tradycji Kościoła Wschodniego w 1108 r. umieszczono je w Kijowie, gdzie znajdują się do dnia dzisiejszego. Jednak wg. tradycji pomorskiej relikwie głowy św. Barbary miały dostać się w ręce księcia pomorskiego Świętopełka, a następnie zakonu krzyżackiego i przez długi czas znajdować się w ziemi chełmińskiej. W kościele prawosławnym doznaje nadal czci, czasem na ikonach św. Barbara trzyma zwój z napisem: Wszechmogący Panie, Jezu Chryste, daj każdemu chrześcijaninowi, czczącemu dzień mego męczeństwa, aby do jego domu nie zawitała żadna choroba lub inne nieszczęście. Wielkim orędownikiem św. Barbary był papież Grzegorz I Wielki a znanym jej admiratorem był też święty Stanisław

Kostka. Ale św. Barbara jest także patronką architektów, artylerzystów, chorych na dżumę, cieśli, dzwonników, flisaków, kapeluszników, kaplic cmentarnych, kowali, ludwisarzy, marynarzy, minerów, murarzy, pompierzy, szczotkarzy, tkaczy, węglarzy, więźniów, wytwórców sztucznych ogni, załóg fortecznych a także geologów a więc tych co nie tylko są biegli w wyznaczaniu ułożenia i upadu skał, ale i w odróżnianiu chalkopirytu od pirytu.

Dzisiaj jak widać, kult świętej Barbary trwa nadal chociaż na naszym terenie już ropa nie tryska strumieniem, a i naftowców ubywa. A więc wszystkim obchodzącym to święto oficjalnie, po koleżeńsku czy w rodzinnym gronie – niech się darzy.

Jan Wolak

Tradycje, zwyczaje, obrzędy

Adwentowe zwyczaje

Adwent poprzedza Boże Narodzenie i przygotowuje nas na przyjście Chrystusa w liturgii Bożego Narodzenia, a także na powtórne jego przyjście przy końcu świata. Trwa od 23 do 28 dni i obejmuje cztery kolejne niedziele. Oczekiwanie na to podwójne przyjście Chrystusa jest źródłem radości. Ma nie tyle charakter pokutny, chociaż obowiązuje zakaz uczestniczenia w hucznych zabawach, co raczej radosnego, pobożnego oczekiwania. Przypomina nam on, że całe nasze życie jest czekaniem, bo zawsze do czegoś dążymy. Człowiek, który w życiu na nic nie czeka jest biedny i nieszczęśliwy.

Podkarpacie jest tym regionem, gdzie tradycje adwentowe są w mniejszym lub większym zakresie jeszcze zachowane. Ksiądz Władysław Sarna w pracy „Opis powiatu krośnieńskiego pod względem geograficzno-historycznym”, wydanej w Przemyślu w 1898 r. pisze, że w czasie Adwentu „... mieszkańcy oddają się skupieniu i uczynkom pobożności, a ci, którzy mieszkają blisko kościoła udają się codziennie na roraty”. Według przekazów historycznych roraty znane były już w XIII wieku.

W okresie tym występują liczne zwyczaje ludowe związane z kultem niektórych świętych: **Marcina, Katarzyny, Andrzeja, Łucji i Mikołaja.**

Świętego Marcina (11 listopada)

Dzień ten uważano za początek zimy, a równocześnie od V do X wieku uznawano za początek Adwentu. Ponieważ obawiano się zbliżających się zimowych chłódów, dlatego wrócono z gęsi kostek oraz obserwowano pogodę 11 listopada. Z dniem tym związanych jest wiele przysłów: „Na świętego Marcina patrz na piersi, patrz na kości, jaka zima nam zagości”; „Na świętego Marcina lepsza gęś niż zwierzyna”; „Dzień świętego Marcina dużo gęsi zarzyna”; „Na świętego Marcina, gdy się woda ścina i pierś gęsi biała, będzie zima stała”; „Że śnieg na świętego Marcina pospolicie pada, na białym koniu jedzie, przypowieść powiada”; „Od świętego Marcina zima się poczyną”; „Gdy na świętego Marcina śnieg pada, sto dni zimy zapowiada”.

W dzień świętego Marcina należało spłacić wszystkie czynsze i dostarczyć do dworu produkty rolne oraz ptactwo domowe, w tym gęsi. W dniu tym początkowo na stołach dworskich, a później i chłopskich pojawiały się pieczone gęsi.

Kim był św. Marcin? Urodził się około 316 roku w Panonii (obecna kraina częściowo na terenie Węgier), gdzie jego ojciec pełnił służbę oficerską w rzymskim wojsku. Syn poszedł w ślady rodzica i został żołnierzem. Życie jego odmieniło niezwykle zdarzenie. Kiedy stacjonował w Galii, pod bramami miasta Amiens spotkał ledwo żywego, półnagiego, głodnego, zmarzniętego żebraka. Nie wahając się, odciął mieczem połowę swego ciepłego płaszcza i oddał go wraz sakiewką biedakowi. Jednak jakby zawstydzony tym spontanicznym postępkiem, szybko spał konia i odjechał. W nocy, we śnie ukazał mu się Jezus okryty jego płaszczem i opowiadający otaczającym Go aniołom o tym, jaką uzyskał pomoc. To objawienie skłoniło Marcina do przejścia na wiarę chrześcijańską. Św. Marcin był niezwykle skromny. Jest patronem pasterzy, bydła, koni i żołnierzy oraz opiekunem ubogich. Wielką cześć obdarzano go w średniowieczu, fundując pod jego wezwaniem wiele kościołów. Liczne miasta obierały go na swego patrona. Jest m.in. patronem Poznania, w którym oprócz uroczystego odpustu i jarmarku pieczone są na tę okazję świętomarcińskie, smakowite rogale z nadzieniem makowym.

Katarzynki i andrzejki (25 i 30 listopada)

To ciekawe, jak ludowa tradycja wprzęgła katolickich świętych w patronowanie obyczajom wywodzącym się z czasów przedchrześcijańskich. Nic w ich życiu nie wskazywało na to, że kiedyś będą wysłuchiwać błagalnych prośb dziewcząt i chłopców. O **św. Katarzynie** wiadomo niewiele. Żyła w IV wieku i zginęła śmiercią męczeńską. Owiana jest aurą niezwykłych legend. Miała ponoć stanąć w obronie prawd Chrystusowych i przekonać do nich 50 najwybitniejszych uczonych swoich czasów (dlatego teraz patronuje filozofom, ludziom nauki i uniwersytetom), za co cesarz wtrącił ją do lochu i poddał okrutnym torturom. Jednak rany świętej były codziennie uleczone przez anioła, a cud ten przekonał samą cesarzową do nawrócenia się. Rozwścieczony władca postanowił rozerwać Katarzynę kołem, lecz ono rozpadło się na drobne kawałki, skłaniając przyglądających się egzekucji do zmiany wyznania. Kiedy wreszcie ścięto Katarzynę głową, z ran popłynęło mleko, a aniołowie zabrali jej ciało na górę Synaj. Dziś święta patronuje także kołodziejom i młynarzom.

Św. Andrzej z kolei był jednym z pierwszych powołanych przez Jezusa apostołów – bratem Szymona Piotra. Po śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa miał się udać z misją apostolską do Azji Mniejszej, Turcji i Grecji, która stała się ostatnim punktem jego ziemskiej pielgrzymki. Tam około roku 60 został skazany na męczeńską śmierć przez ukrzyżowanie na krzyżu w kształcie litery X, który od tamtej pory nosi imię św. Andrzeja. Tradycja chrześcijańska obrała świętego za patrona rybaków (parał się on tym zajęciem), rzeźników, górników, żeglarzy i woźniów. Przywoływany był też w modlitwach o dobre małżeństwo.

Andrzejki i katarzynki były dniami wróżebnymi. Można przypuszczać, że szczególny status wróżb wziął się z tego, że były to ostatnie dni przed Adwentem. Potem nie godziło się już wyprawiać wesołych zabaw i spotkań, szczególnie zaś przy muzyce. Dawniej zwyczajowo na św. Katarzynę zawierano ostatnie przed Bożym Narodzeniem związki małżeńskie.

Po późnojesiennych pracach polowych, kiedy już napelniono komory, można było w spokoju pomyśleć o żeniaczce młodych, urządzić im huczne

weselisko i zasłużenie zabawić się po ciężkiej pracy. Zresztą nawet przysłowie mówi: „Na św. Katarzynę bierz swoją pod pierzynę”.

W wigilię św. Andrzeja schodziły się natomiast te dziewczęta, które jeszcze nie zostały wydane za mąż i miały nadzieję, że dobra wróżba zapewni im szczęście już w nadchodzącym roku. Najchętniej zbierano się w izbach grupkami, ponieważ wieczór św. Andrzeja był okazją do spotkania najbliższych koleżanek. W gronie zbliżonych wiekiem dziewcząt nie mogła się znaleźć żadna męzatka ani osoba starsza, a już zupełnie niedopuszczalne było, aby w zabawach andrzejkowych uczestniczył jakiś mężczyzna. Z biegiem lat ograniczenia te straciły na znaczeniu i teraz w spotkaniach biorą udział również chłopcy. Większość wróżb miała na celu odsłonięcie tajemnic matrymonialnych, bo „Na świętego Andrzeja dziewczkom z wróżby nadzieja” – jak mówi przysłowie. Najpopularniejsze i znane do dzisiaj są wróżby z lanego wosku. Roztopiony wosk lało się na zimną wodę, a następnie wyciągało zastygnięte kawałki i ich cień rzucało na ścianę. Kształty, które się tam pojawiały, interpretowano tak, aby poznać prawdę o miłości, przyszłej rodzinie, a może

i śmierci. Zwykle starano się skojarzyć uzyskany kształt z osobą przyszłego wybranka. Bardzo podobną wróżbą było palenie kawałeczków papieru i przyglądanie się ich cieniom na ścianie. Wróżyło także z różnych przedmiotów puszcanych na wodę np. ze skorupki orzechów czy dwóch igieł.

Dla dziewcząt ważne było i to, która z nich pierwsza stanie na ślubnym kobiercu. Temu służyła wróżba polegająca na ustawianiu buciuków od ściany do drzwi jeden za drugim. O porządku przyszłych ożenków mógł zdecydować także domowy zwierzątko. Dziewczeta przygotowywały smakołyki dla głodnego psa lub kota i po wypuszczeniu go do izby patrzyły, w jakiej kolejności będzie je pałaszował. Takie samo zadanie spełniał kogut lub kura wypuszczone do ciasnego kręgu dziewcząt, które wysypywały sobie pod stopy ziarno.

Dziewczeta, które chciały się czegoś dowiedzieć o swojej przyszłości, losowały przedmioty ukryte pod talerzykiem. Wstążka wróżyła zamążpójście, różaniec życie w klasztorze, listek staropanieństwo, czyli „sianie rutki”, laleczka przestrzegała przed nieślubnym dzieckiem. Dziewczeta wielką wagę przywiązywały do snów, zwłaszcza w nocy z 29 na 30 listopada. Zanosili ponadto modły do św. Andrzeja z prośbą o sen wróżący młodzieńca przystojnego, dobrego, zapobiegliwego i zamożnego.

Mniej liczne są chłopięce wróżby w wigilię św. Katarzyny. Młodzieńcy losowali np. rankiem w dzień św. Katarzyny karteczki z imionami, z pośród których mieli nadzieję wyciągnąć imię tej jedynej. Wierzono, że jeżeli wytrze twarz koszulą lub zapaską dziewczyny, to wybranka musi mu się ukazać we śnie.

Bardzo ładnym zwyczajem związanym z tym dniem było ścinanie gałązki wiśni lub czereśni. Wstawiano ją do wody i pielęgnowano aż do Bożego Narodzenia. Jeśli gałązka obsypała się pięknym kwieciami właśnie na święta Narodzenia Pańskiego, wróżyło to młodzieńcowi w nadchodzącym roku pomyślne konkury, zrękowiny, a najbliższym czasie także ożenek. Nie na darmo przysłowie mówiło: „Kto się zaleca w adwenta, ten będzie miał żonę na święta”.

Zwyczaje związane z dniem św. Katarzyny przetrwały tylko do XIX wieku. Ich ślady zachowały się jednak we współczesnych andrzejkach. Dziś młodzież obojga płci wspólnie bawi się tego wieczoru na organizowanych zabawach, wykorzystując wiele dawnych wróżb i wymyślając nowe. I tak to, co stare w tradycji andrzejkowej, harmonijnie stapia się z tym, co w kulturze nowe, po to, by jak dawniej łączyć ludzi we wspólnej zabawie.

Nieziemiennie pozostały tylko przysłowia, które są mądrością narodu. „Śniegi Andrzeja z bożu nie są zdrowe”; „Od św. Katarzyny nie prześladowaj zwierzę”; „Na św. Andrzeja trza kożucha dobrodzieja”; „Noc Andrzeja świętego przywiedzie mi narzeczonego”; „W wigilię Jędrzeja świętego, ujrysz oblubieńca swego”.

Etnograf dr Andrzej Karczmarszewski z Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie w swoich pracach pisze, że „Andrzejki są charakterystyczne dla kręgu kultury słowiańskiej. Na Bałkanach tradycja ta jest nawet silniejsza niż u nas, a początków tego święta szukać należy jeszcze w czasach pogańskich. Natomiast korzeni andrzejek, tak jak innych świąt, szukać należy w kulcie zmarłych. Wierzą bowiem, że dla ludzi którzy odeszli, przyszłość nie ma tajemnic. Za pośrednictwem zmarłych można ją było poznać. Żeby poznać przyszłość, wróżyło. Wróżby miały dwie kategorie. Pierwsze to takie, które panna uprawiała w tajemnicy, głęboko wierząc w ich skuteczność. Np. dziewczyna pościła, a przed snem piła osoloną wodę. Wszystko po to, aby we śnie przyszły mąż podał jej napój, gaszący pragnienie.

Druga kategoria wróżb miała charakter otwarty i podobna była do dzisiejszych. Np. panny na wydaniu piekły pierogi i do izby wpuszczały głodnego psa. Ta, której pieróg jako pierwszy zjadł zwierzątko, miała szybko wyjść za mąż. Wodę naciasto trzeba było przynieść w ustach z potoku. Popularne było chowanie pod talerzykiem grudki ziemi, różańca i pierścienka, które symbolizowały kolejno śmierć, zakon i małżeństwo. Wszystkie wróżby miały jeden cel – matrymonialny. XIX-wieczna wieś była bardzo zróżnicowana pod względem zamożności. Dla młodej dziewczyny ślub mógł być awansem społecznym. Dlatego wróżby traktowano bardzo poważnie. Wsłuchiwało się np. w szczekanie psa. Najlepiej, żeby ujadł od strony, gdzie mieszkali bogaci gospodarze. Należy pamiętać, że za mąż wychodziły nastoletnie dziewczęta, często za znacznie starszych od siebie mężczyzn. Dlatego liczyły m.in. sztachety w płocie, aby wiedzieć ile lat będzie miał luby i dokładnie się im przyglądały. Jeśli sztacheta była spróchniała, oznaczało to jedno – będzie stary.”

Halina Kościńska

Polska wigilia

„Jak kwiaty są ozdobą roślin i ziemi, tak zwyczaj doroczne są krasą domowego życia ludów”.

Zygmunt Gloger

Święta Bożego Narodzenia, jak żadne inne, najchętniej spędzamy w domu, w gronie najbliższych. Długo się do nich przygotowujemy, próbujemy wyzłazować zapamiętany z lat dziecińczych nastrój, gromadzimy prezenty, stroimy choinkę, na wigilijny stół zastawiony świątecznymi potrawami kładziemy opłatki.

Coraz częściej obserwuje się jednak, że święta urządzane są nie tyle z wewnętrznej potrzeby, co z przyzwyczajenia albo ze względu na dzieci. Rezygnuje się w rodzinach z wielu obrzędów, upraszczany jest świąteczny ceremoniał. Nic więc dziwnego, że z każdym rokiem coraz bardziej ubożają nam najpiękniejsze w polskiej tradycji święta. Jest to tym smutniejsze, że tradycje bożonarodzeniowe przetrwały niejedną zawieruchę dziejową. Jaką muszą mieć moc, jeśli pielęgnowane przez naszych przodków zachowały się przez tyle wieków? Trzeba więc przekazać je następnym pokoleniom. Niech i nasze dzieci wyniosą

z rodzinnych domów wspomnienie tych świąt – ich atmosferę, związane z nimi przeżycia, poczucie bliskości i bezpieczeństwa, bo nie ma chyba drugiego kraju na świecie, gdzie by Wigilię Bożego Narodzenia obchodzono tak uroczystie jak u nas. Nigdzie nie było tak ogromnego bogactwa świątecznych tradycji i obrzędów rolniczych i zaduszkowych.

W wigilijny wieczór siadamy przy stole nakrytym białym obrusem. Dzielimy się opłatkami, śpiewamy kolędy. Przy oświetlonej choince obdarowujemy się prezentami. Każdy z tych gestów ma swoją historię... W chłopskiej tradycji Wigilia to powtórzenie sytuacji z raju, gdzie nie ma różnicy między biednym a bogatym, między ludźmi a zwierzętami. Kościół katolicki nakazuje, aby w Wigilię pościć – także w czasie obfitej, ale bezmięsnej wierzery. Wedle ludowych tradycji zwierzęta tego dnia mówią ludzkim głosem, nie należy więc spożywać ich mięsa. Jeść natomiast należy takie potrawy, które są darem łąk, pól, lasów i wód. Na stole nie powinno więc zabraknąć: kapusty, grochu, fasoli, czerwonego barszczu, żuru, grzybów, orzechów, pierogów, kaszy, różnorodnych ryb, czosnku, maku, miodu, kompotu z suszonych owoców tzw. „wina galilejskiego”.

Pod obrusem powinna znaleźć się garstka wonnego sianka." Na pamiątkę, że Pan Jezus narodził się na sianku". Do stołu wigilijnego siadamy, gdy zabłyśnie pierwsza gwiazda. Pisał o tym w jednym ze swoich wierszy Konstanty Ildefons Gałczyński:

*„... A już ojciec mruga na matkę,
Że weszła gwiazdka na niebie
I czas się dzielić opłatkiem.
Więc podchodzą wszyscy do siebie
I serca drżą uroczysto
Jak na drzewie przy liściach liście.
Jest cicho, choinka płonie
Na szczycie cherubin fruwa...”*

Początek wieczerzy wigilijnej to dzielenie się opłatkiem. Opłatkom przypisywano wiele niezwykłych właściwości: miały przynosić domowi szczęście, spokój i taką obfitość chleba przez cały rok, że można się było nim podzielić z innymi. Opłatek to cieniutki, prażony (niekwaszony) chleb. Jest symbolem wspólnoty, przebaczenia i braterstwa, a także hostii. Jeszcze na przełomie XIX i XX wieku dzielenie się opłatkiem praktykowane było tylko w zamożnych domach, a opłatki wypiekali „ludzie kościelni” np. organści. Tak o tym pisał Cyprian Kamil Norwid:

*„...Jest w moim Kraju zwyczaj,
Że w dzień wigilijny,
Przy wejściu pierwszej gwiazdy
Wieczornej na niebie,
Ludzie gniazda wspólnego
Łamią chleb biblijny,
Najtkliwsze przekazując uczucia
W tym chlebie”.*

Jadłospis wigilijny przez lata się zmieniał. Wieczerzę na wsi nazywano „łobiodem” lub „pośnikiem”. Zależnie od stanu, stopnia zamożności i regionu wieczerza zawsze składała się z 7, 9 lub 11 potraw, czyli liczby nieparzystej. Parzysta powinna być tylko ilość osób przy stole. W chłopskich chatach potrawy były skromne i postne, bo ludzie żyli bez zbytku i wystawności. Tak opisuje wigilię Władysław Reymont w powieści „Chłopi”: „Uroczysta cichość zaległa izbę. Boryna się przeżegnał i podzielił opłatek pomiędzy wszystkich. Pojedli go ze czcią, kieby ten chleb Pański. – Chrystus się w onej godzinie narodził, to niech każde stworzenie krzepi się tym chlebem świętym – powiedział Rocho. A chociaż głodni byli, boć to dzień cały o suchym chlebie, to pojadali wolno i godnie. Najpierw był buraczany kwas, gotowany na grzybach z ziemniakami całymi, a potem przyszy śledzie w mące obtaczane i smażone w oleju konopnym, później zaś pszenne kluski z makiem, a potem szła kapusta z grzybami, olejem również maszczona, a na ostatek podała Jagusia przysmak prawdziwy, bo racuszki z gryczanej mąki, z miodem zatarte i w makowym oleju uprażone, a przegryzali to wszystko prostym chlebem, bo placka ni strucli, że z mlekiem i masłem były, nie godziło się jeść dnia tego”. Dzisiaj, w niektórych domach przygotowuje się nawet 12 potraw, ale nie maści się ich olejem.

Na wschodnich rubieżach Polski panowało przekonanie, że nie wolno sprzątać potraw z wigilijnego stołu aż do następnego dnia. Silna była wiara, że w nocy stają się one pożywieniem dla dusz. Ubytek potraw nie był widoczny, bo wierzono, że dusze karmią się samym zapachem. Pozostałością tego kultu jest zachowany jeszcze w wielu domach zwyczaj stawiania na stole dodatkowego talerza i składania na nim cząstki opłatka. Poetycka wersja tego zwyczaju zachowała się w utworze Wincentego Pola pisanym w latach 60-tych XIX wieku.

*„A trzy krzesła polskim strojem
Koło stołu stoją próżno
I z opłatkiem każdy swoim
Idzie do nich płacać dłużne*

*I pokłada na talerzu
Anielskiego chleba kruchy
Bo w tych krzesłach siedzą duchy
Nikt nie pyta o kim mowa*

*Wszyscy wiedzą co się święci
I dla kogo serce chowa
Winną pamięć tej pamięci...”*

Wreszcie coś niecoś o choince. W chłopskiej chacie wisiała „jutka” zwana „podłazniczką”. Był to czubek dorodnej sosenki lub jodełki, zawieszony szczytem w dół u powały. W niektórych wsiach „jutka” przybrana była jabłkami, opłatkami i orzechami, ale przeważnie nie przystrojano jej żadnymi ozdobami. Wisiały za to w izbie paradne, kolorowe „pajaki” i „światy” – kule sklejane z opłatków. Stawiano też na półeczkach szopki tzw. „betlejemski”.

Choinka świąteczna do tradycja niemiecka znana w Polsce zaledwie od stu lat. Początkowo przyjęła się we dworach i pałacach, a na początku XX wieku w chłopskich izbach i to nie wszędzie. Niektórzy widzą w niej ślady „drzewa dobra i zła” z raju, a nawet symbol zbawczego drzewa krzyża z Golgoty. W wielu kulturach drzewo, zwłaszcza iglaste, było (i jest) symbolem życia, płodności, trwania.

Po wieczerzy w polskich domach do dzisiaj śpiewa się kolędy, czekając na pasterkę – mszę św. odprawianą o północy, na pamiątkę zwiastowania pasterzom przez aniołów nowiny o narodzeniu Chrystusa. Nazywana jest też pasterka mszą anielską. Maryla Wolska tak pisze o polskiej kolędzie:

*„Byli i odeszli do siebie
Mądre trzy króle obce,
Po aniołach opuszczona gręda,
Ojciec i Matka już w niebie.
Przy dziecku w szopce
Została polska kolęda...
I prędzej Bóg słońce odwoła,
I prędzej świat się odstanie
Niż ona odbiec zdola
To zawiniątko na sianie...”*

Najbarwniejszą częścią obrzędowości bożonarodzeniowej były postacie kolędników. Najokazalszą i najciekawszą grupą były „Herody”. Było to prawie przedstawienie teatralne z królem Herodem, żołnierzami, dziadem, Żydem, aniołem, diabłem, śmiercią. Kolędowaniu towarzyszyła często muzyka. Po wsiach chodzili ponadto chłopcy z turoniem, kobyłką i gwiazdą. Kolędnicy uczyli się ról, odbywali próby, szyli kostiumy, przygotowywali rekwizyty.

Dzisiejszy stan obrzędów bożonarodzeniowych daleko odbiega od tradycyjnego obrazu. Ogranicza się przeważnie do obchodów i zwyczajów wigilijnych. Są one w większości domów uroczyste, wzruszające, pełne ludzkiej życzliwości i wspomnień. Tradycyjnych kolędników zobaczyć i usłyszeć można tylko w przedstawieniach przygotowanych przez regionalne zespoły obrzędowe. Na naszym terenie przez Zespół Obrzędowy „Graboszczanie” z Grabownicy Starzeńskiej.

W dzisiejszych Wigiliach (szczególnie w miastach) nie ma tylu co w przeszłości obrzędów magicznych na zapewnienie urodzaju, pomyślności, zdrowia i urody, a te, które się zachowały, traktujemy przede wszystkim jako pamiątkę po przodkach. Przetrwały przeważnie te, które przynoszą radość. Pod jednym względem są te Święta takie same: uroczyste, wzruszające, pełne ludzkiej życzliwości, nadziei, miłości, rodzinnego ciepła i pojednania, słowem – najpiękniejsze w świecie.

Halina Kościńska

USŁUGI POCZTOWE CZ. III

REKLAMACJE

Szczegółowe zasady reklamacji powszechnych usług pocztowych w zakresie przesyłki rejestrowanej i przekazu pocztowego określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 października 2003 r. w sprawie reklamacji powszechnej usługi pocztowej w zakresie przesyłki rejestrowanej i przekazu pocztowego (Dz.U. Nr 183, poz. 1795 z późn. zm.). Polskie prawo nie przewiduje reklamowania w innych przypadkach.

Kiedy możemy złożyć reklamację?

Reklamację z tytułu niewykonania usługi można zgłosić po upływie 14 dni od dnia nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego, nie później jednak niż w terminie 12 miesięcy od dnia ich nadania.

Reklamację z tytułu nienależytego wykonania usługi można zgłosić:

- 1) bezpośrednio przy przyjęciu przez adresata uszkodzonej przesyłki rejestrowanej lub przesyłki rejestrowanej, w której adresat stwierdzi ubytek zawartości;
- 2) po przyjęciu przesyłki rejestrowanej przez adresata, jeżeli bezpośrednio przy przyjęciu tej przesyłki złożył on pisemne oświadczenie o stwierdzeniu ubytków lub uszkodzeń, nie później jednak niż w terminie 12 miesięcy od dnia jej nadania;
- 3) w terminie 7 dni od otrzymania przesyłki - w przypadku stwierdzenia ubytków lub uszkodzeń przesyłki rejestrowanej, niewidocznych bezpośrednio przy przyjęciu przesyłki.

Reklamację zgłoszoną po upływie terminów pozostawia się bez rozpoznania, o czym jednostka I instancji niezwłocznie powiadamia reklamującego.

Kto może złożyć reklamację?

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania powszechnej usługi pocztowej w zakresie przesyłki rejestrowanej i przekazu pocztowego, prawo wniesienia reklamacji przysługuje nadawcy albo adresatowi - gdy nadawca zrzeknie się na jego rzecz prawa dochodzenia roszczeń albo gdy przesyłka lub kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym zostanie doręczona adresatowi.

Reklamację zgłoszoną przez osobę nieuprawnioną traktuje się jak wniesioną, o czym jednostka I instancji niezwłocznie powiadamia reklamującego, informując go o możliwości zgłoszenia reklamacji przez osobę uprawnioną.

Jak składać reklamację?

Reklamację możemy zgłosić pisemnie, ustnie do protokołu, elektronicznie lub w innej formie, która ujawni wolę reklamacyjnego w sposób dostateczny. Reklamacje można zgłosić w każdej placówce operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe.

Co powinna zawierać reklamacja?

Każda reklamacja powinna zawierać:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę lub firmę oraz adres zamieszkania albo siedziby nadawcy lub adresata, zwanego dalej „reklamującym”;
- 2) rodzaj reklamowanej przesyłki;
- 3) uzasadnienie reklamacji;
- 4) kwotę odszkodowania w przypadku, gdy reklamujący żąda odszkodowania;
- 5) podpis reklamującego.

Do reklamacji należy również dołączyć:

- 1) oryginał potwierdzenia nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego;
- 2) oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do dochodzenia roszczeń - w przypadku przeniesienia uprawnień przez nadawcę na adresata;
- 3) protokół sporządzony bezpośrednio przy przyjęciu uszkodzonej przesyłki rejestrowanej - w przypadku jej przyjęcia przez adresata, oraz opakowanie uszkodzonej przesyłki;

4) oświadczenie o stwierdzeniu:

- a) widocznych ubytków lub uszkodzeń przesyłki rejestrowanej złożone bezpośrednio przy przyjęciu przesyłki albo
- b) niewidocznych ubytków lub uszkodzeń przesyłki rejestrowanej, z zachowaniem terminu

W przypadku gdy reklamacja zawiera braki formalne reklamujący zostanie wezwany do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

W przypadku nieuzupełnienia braków, reklamację pozostawia się bez rozpoznania, o czym jednostka I instancji niezwłocznie powiadamia reklamującego.

Odpowiedź na reklamację

Placówka operatora ma obowiązek w terminie 14 dni udzielić pisemnie odpowiedzi na reklamację lub pisemnie poinformować reklamującego o niemożności udzielenia odpowiedzi w tym terminie podając przyczynę zwłoki oraz termin udzielenia odpowiedzi na reklamację.

Jednakże termin na udzielenie odpowiedzi nie może przekroczyć 30 dni od dnia otrzymania reklamacji.

Co powinna zawierać odpowiedź na reklamację

Odpowiedź na reklamację powinna zawierać:

- 1) nazwę jednostki I instancji;
- 2) powołanie podstawy prawnej;
- 3) rozstrzygnięcie o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia reklamacji,
- 4) w przypadku przyznania odszkodowania - kwotę odszkodowania oraz informację o terminie jego wypłaty;
- 5) pouczenie o prawie odwołania się oraz wskazanie jednostki odwoławczej;
- 6) podpis upoważnionego pracownika jednostki I instancji z podaniem jego stanowiska służbowego.

Odpowiedź na reklamację powinna dodatkowo zawierać:

- 1) uzasadnienie faktyczne i prawne - w przypadku odmowy uwzględnienia przez jednostkę I instancji reklamacji w całości lub w części;
- 2) informację o przyczynie zatrzymania przesyłki - gdy reklamacja dotyczy przesyłki zatrzymanej przez operatora w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka stanowi przedmiot przestępstwa lub jej zawartość stanowi zagrożenie dla ludzi lub środowiska.

W przypadku odmowy uwzględnienia reklamacji w całości lub w części przez jednostkę I instancji, reklamujący może wnieść odwołanie do jednostki odwoławczej wskazanej w odpowiedzi na reklamację, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Opracowano na podstawie: WWW.UKE.GOV.PL, „Usługi” - UOKiK

Irena Rąpala
Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Finale Wojewódzkiej Gimnazjady w szachach drużynowych i ...

27 listopada br. w Gimnazjum Nr 1 w Brzozowie odbył się Finał Wojewódzkiej Gimnazjady w szachach drużynowych. W zawodach udział wzięło 12 najlepszych drużyn szachowych naszego województwa – reprezentacji gimnazjów, wcześniej wyłonionych z eliminacji gminnych, powiatowych i rejonowych. Były to drużyny gimnazjów z: Baranowa Sandomierskiego, Skopania, Czarnej, Pilzna, Jasła Nr 1, Lutczy, Wzdowa, Górna, Sokołowa Małopolskiego, Przemyśla Nr 7, Krzywcy i Brzozowa Nr 1 – gospodarza turnieju.

Zawody otworzyła Mariola Pilszak – Dyrektor Gimnazjum Nr 1 w Brzozowie, która powitała przybyłych, jednocześnie życząc uczestnikom sportowej postawy oraz jak najlepszych wyników. Następnie głos zabrał Wiceprezes Podkarpackiego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego w Rzeszowie Jacek Bigus gratulując uczestnikom dotychczas osiągniętych wyników. W dalszej kolejności Kazimierz Kozubal – sędzia główny zawodów przedstawił zasady i przepisy rozgrywania turnieju, po czym rozpoczęto zawody.

Już po pierwszych rundach na czoło rywalizacji wysunęły się dwie „nasze” drużyny, które regularnie wygrywały swoje partie w poszczególnych rundach. Dopiero w czwartej z jedenastu rund straciły pierwsze punkty, remisując odpowiednio z drużynami z Sokołowa Młp. i Przemyśla. Do bratobójczego pojedynku między nimi doszło w rundzie dziewiątej. Lepszą w nim okazała się drużyna przyjezdna wygrywając partie 3-1.

... ogromny sukces „naszych” szachistów

W ostatniej rundzie doszło do dwóch meczów na „szczycie” tabeli, bowiem liderująca do tej pory drużyna ze Wzdowa spotkała się ze znakomicie grającą ekipą z Górna, natomiast gospodarze – aktualnie zajmujący trzecią pozycję - zmierzyli się z deptającą im po piętach drużyną z Sokołowa Małopolskiego. W pierwszym pojedynku zwyciężył lider, pieczętując tym samym wygraną w całym turnieju, natomiast w drugim padł remis, który pozwolił drużynie z Brzozowa obronić znakomitą trzecią pozycję w całym turnieju. Jednocześnie drugie miejsce utrzymała drużyna z Górna.

Ostateczna kolejność zawodów przedstawiała się następująco:

1. Wzdów – 19 pkt. (30,5 – punkty zdobyte przez zawodników); 2. Górno – 16 pkt. (27); 3. Brzozów nr 1 – 15 pkt. (28); 4. Sokołów Małopolski – 15 pkt. (27); 5. Jasło Nr 1 – 14 pkt. (27,5); 6. Czarna – 14 pkt. (26); 7. Pilzno

– 12 pkt. (25); 8. Lutcza – 9 pkt. (20); 9. Przemyśl Nr 7 – 8 pkt. (17); 10. Baranów Sandomierski – 4 pkt. (14); 11. Skopanie – 3 pkt. (11); 12. Krzywca 2 pkt. (11).

Na zakończenie turnieju wszystkie uczestniczące szkoły odebrały pamiątkowe dyplomy. Natomiast miejsca na podium uhonorowane zostały medalami i okazałymi pucharami, które to zawodnicy i opiekunowie odebrali z rąk Marioli Pilszak i Jacka Bigusa.

Zwycięzca drużyna z Gimnazjum ze Wzdowa wraz z opiekunem F. Prorok, Dyrektorem M. Pilszak i Wiceprezesem J. Bigusem

Nasze drużyny zagrały w następujących składach: Gimnazjum we Wzdowie - Jakub Buczek, Mateusz Zubik, Kamil Wojtoń, Angelika Władyska (opiekun - Florentyna Prorok), Gimnazjum Nr 1 w Brzozowie - Tomasz Jaskółka, Arkadiusz Wojnicki, Karol Winiarski, Kinga Opalińska (opiekun - Maciej Bednarczyk).

W tym miejscu należy podkreślić fakt, że wyniki tych zawodów to niewątpliwie największy sukces szachistów naszego powiatu w dotychczasowej rywalizacji w ramach rozgrywek Szkolnego Związku Sportowego w całej jego historii.

Fundatorem nagród i organizatorem turnieju był Podkarpacki Wojewódzki SZS w Rzeszowie przy współpracy z Powiatowym SZS w Brzozowie i dyrekcją Gimnazjum Nr 1 w Brzozowie.

Marek Szerszeń

Brązowy medal dla Brzozowian w turnieju „Słowenia Open Ju-Jitsu”

25 października na Słowenii odbył się otwarty Międzynarodowy Turniej ju-jitsu, w którym zawodnicy z Brzozowskiego Klubu Sportowego Ju-Jitsu wzięli udział. Do rywalizacji sportowej przystąpiło 10 państw z całej Europy. Zawodnicy BKSJJ Michalski Paweł i Łukasz Sieńczak wystartowali w konkurencji duo system.

Zawody były ostatnim sprawdzianem dla wszystkich zawodników przed zbliżającymi się Mistrzostwami Świata, które odbędą się 20-24 listopada w Mal-

Pamiątkowa fotografia z Międzynarodowego Turnieju ju-jitsu

mo. Zawodnicy z Brzozowa wywalczyli brązowy medal, jest to bardzo dobry prognostyk przed zbliżającymi się Mistrzostwami Świata. Polska reprezentacja w klasyfikacji ogólnej państw startujących podczas tego turnieju zajęła pierwszą lokatę, co bardzo dobrze świadczy o przygotowaniu się reprezentacji Polski do Mistrzostw Świata.

Wyniki osiągane przez zawodników BKSJJ byłyby niemożliwe bez wsparcia osób, którym leży na sercu rozwój ju-jitsu w naszym regionie, którym Zarząd Brzozowskiego Klubu Sportowego Ju-Jitsu bardzo dziękuje.

Prezes BKSJJ Andrzej Kędra

Powiatowe Biegi Przełajowe w Hłudnie

Z okazji 90-tej rocznicy Odzyskania Niepodległości Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Brzozowie wraz z Ludowym Klubem Sportowym w Hłudnie oraz Urzędem Gminy Nozdrzec zorganizowali biegi przełajowe, które odbyły się 9 listopada br. na stadionie w Hłudnie.

Piękna jesienna pogoda zgromadziła na miejscu zawodów wielu chętnych, aby czynnie uczcić rocznicę tego wielkiego wydarzenia. W biegach przełajowych wzięło udział 57 zawodników w 6 kategoriach: szkoły podstawowe (dziewczyny i chłopcy), gimnazja (dziewczyny i chłopcy), szkoły ponadgimnazjalne - chłopcy (niestety żadna dziewczyna nie zgłosiła udziału) oraz seniorzy. Każda kategoria miała przypisany inny dystans:

- **szkoły podstawowe:** dziewczyny - 600 m, chłopcy - 800 m,
- **gimnazja:** dziewczyny - 800 m, chłopcy - 1000 m,
- **szkoły ponadgimnazjalne:** chłopcy - 1500 m,
- **seniorzy:** 2000 m

Najwięcej zawodników wzięło udział w kategorii szkół podstawowych - 29 osób, w tym 18 dziewczyn i 11 chłopców. W kategorii gimnazjów 24 zawodników - 13 chłopców i 10 dziewczyn. W kategorii szkół ponadgimnazjalnych udział wzięło tylko 2 zawodników LKS Hłudno, a w kategorii seniorów - 3 nauczycieli WF-u.

Wszyscy doskonale się bawili, kibice wspaniale dopingowali swoich faworytów, choć nie tylko - najwięcej braw i zachęty dostawali ci, którym szło trochę gorzej. Po gorącym

Zbiórka przed rozpoczęciem Powiatowych Biegów Przełajowych

Zawodnicy dali z siebie wszystko

pościgu, upominki dla wszystkich i nagrody dla najlepszych wręczyli: Józef Krzywonos - Prezes Wojewódzkiej Rady LZS w Rzeszowie, Bronisław Przyczynek - Przewodniczący Powiatowego Zrzeszenia LZS w Brzozowie, Marek Owsiany - Wiceprzewodniczący Rady Powiatu w Brzozowie, Jan Gosztyła - Dyrektor Zespołu Szkół w Hłudnie oraz Paweł Owsiany - Prezes LKS Hłudno.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku z okazji 91-tej rocznicy Odzyskania Niepodległości jeszcze więcej osób weźmie udział w biegach przełajowych. Już dziś zapraszamy, szczególnie młodzież i dorosłych - bierzcie przykład z najmłodszych!

Wyniki Powiatowych Biegów Przełajowych przedstawiały się następująco:

- szkoły podstawowe (dziewczyny):

1. Monika Chrobak - SP Zmiennica,
2. Patrycja Drożdżał - SP Nr 2 Izdebki,
3. Monika Bołoz - SP Hłudno;

(chłopcy):

1. Łukasz Hnatko - SP Hłudno, 2. Dawid Fil - SP Nr 2 Izdebki, 3. Rafał Dziedzic - SP Zmiennica.

- gimnazja (dziewczyny):

1. Regina Milczanowska - G. Niebocko, 2. Karolina Potoczna - G. Wara, 3. Dominika Potoczna - G. Hłudno;

(chłopcy):

1. Henryk Olejarczyk - G. Niebocko, 2. Krystian Wojtowicz - G. Niebocko, 3. Adrian Saba - G. Niebocko.

- szkoły ponadgimnazjalne: (chłopcy):

1. Paweł Toczec - Hłudno, 2. Łukasz Te-

lega - Hłudno

- seniorzy:** 1. Krzysztof Toczec - Hłudno i Renata Łach - Hłudno, 2. Maciej Skotnicki - Wara.

Paweł Owsiany
Prezes LKS Hłudno

Restauracja ALTA poleca

Roladka z łososia

Składniki:

- 10 dkg łososia
- 20 dkg sera białego
- 2 dkg kopru
- 4 dkg czerwonej cebuli
- 4 dkg czerwonej papryki

Wykonanie:

Ser mieszamy z dodatkami. Łososia rozkładamy na folii aluminiowej na to nakładamy wymieszany ser i zwijamy w rulonik. Wkładamy do lodówki, kroimy w centymetrowe krążki.

Życzymy smacznego!

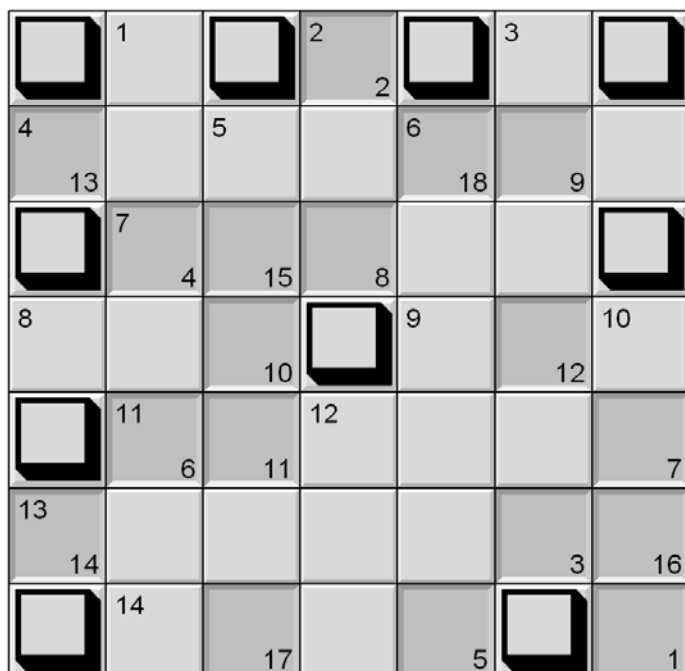

Tadeusz Krotos

Tadeusz KROTOS

- rysownik, ilustrator, karykaturzysta

Urodził się i mieszka w Gliwicach na Śląsku. Od 1962 r. gruntował swoją wiedzę z zakresu rysunku, malarstwa i grafiki w kółkach plastycznych przy boku znanych gliwickich artystów, plastyków. Fascynuje się twórczością hiszpańskiego surrealisty Salvadore Dali. Od 1990 r. rozpoczął przygodę z malarstwem i grafiką, a od 1996 r. z rysunkiem satyrycznym. Wykonywał ilustracje do książek. Jego rysunki prezentowane są na wystawach w kraju i za granicą.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO

4) notatka, adnotacja dodana do tekstu, 7) atak samolotów, 8) najdłuższa rzeka Europy zach. (1320 km); wpada do Morza Północnego, 9) obniżone d; d z bemołem, 11) ptak nadwodny z rzędu wróblowatych; owadożerny, 13) osoba nadużywająca leków, 14) nie ma rady (potocznie: nie da rady) - nie ma innego wyjścia, nie można zaradzić.

PIONOWO

1) wytrawny znawca, 2) krój pisma drukarskiego należący do tzw. pism egipskich, 3) kobieta lekkich obyczajów; kurtyzana, kokota, 5) nagły, niepohamowany strach, przerażenie ogarniające zwykle większą grupę ludzi, 6) miasto w Palestynie wg Biblii zniszczone przez Boga z Gomorą, za bezbożność i rozpustę, 10) stolica Jemenu, 12) element adresu występujący przed nazwą miejscowości; numer pocztowy.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

„Brzozowska Gazeta Powiatowa” - miesięcznik samorządu powiatowego (ISSN 1642-8420). Wydawca: Starostwo Powiatowe w Brzozowie, ul. Armii Krajowej 1, 36-200 Brzozów, tel./fax (013) 43-426-45. Adres Redakcji: ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (013) 43-431-65, e-mail: bgp@powiatbrzozow.pl

Skład redakcji: red. nac.: Magdalena Pilawska, opr. tech.: Anna Kalamucka, opr. graficzne: Dariusz Supel oraz Anna Stemulak, Anna Rzepka, Halina Kościńska, Jacek Cetnarowicz.

BGP w Internecie: www.powiatbrzozow.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania informacji oraz nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

BRZozowska
Gazeta Powiatowa

HOROSKOP

BARAN (21 III – 20 IV)

Pracowity miesiąc. W dodatku wygląda na to, że im bliżej świąt, tym więcej obowiązków. Wprawdzie kariera wydaje się teraz bardzo ważna, ale może niektóre sprawy uda się na razie odłożyć na bok i przestawić na nastroje, bardziej sentymentalne? Wrzuć na luz i zakończ rok, robiąc to, na co masz ochotę! W święta pozwól sobie na relaks.

BYK (21 IV – 21 V)

Jak zwykle z końcem roku mnóstwo spraw do uregulowania, do załatwienia, wiele pracy ale satysfakcja murowana. Stan finansów pozwoli na świąteczne szaleństwo. Święty Mikołaj okaże się w tym roku wyjątkowo szczodry, a sylwestrowy wieczór spędzony z fantazją i rozmachem. Uwaga! Ktoś poznany w grudniu może zrobić na tobie ogromne wrażenie, a ciąg dalszy tej znajomości także wchodzi w grę.

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI)

Nie unikniesz spiętrzenia obowiązków, ale pokonasz je brawurowo. Jeśli nie stawiasz sobie bardzo ambitnych celów i tak będą powody do zadowolenia. Pragnienie spontaniczności, bycia sobą sprawi, że relacje z ludźmi staną się bardziej autentyczne i ciepłe. Warto pomyśleć o urozmaiceniu życia, atrakcyjnej oprawie świąt, tym bardziej, że im bliżej gwiazdki tym ważniejsze staną się sprawy rodzinne.

RAK (22 VI – 23 VII)

Odkryjesz w sobie kreatorski talent, a pod choinką znajdą się upominki, które przysporzą twoim najbliższym dużo szczęścia i zachwytu! Jeżeli jesteś samotny, możesz spotkać kogoś interesującego w nieoczekiwanych okolicznościach. Tegoroczną noc sylwestrową warto spędzić spokojnie i bardziej kameralnie, być bliżej tych, których kochasz?

LEW (24 VII – 23 VIII)

Przed końcem roku twoja kreatywność wydatnie wzrośnie. Może więc warto zmobilizować się i korzystając z ogólnie panującego rozprężenia wykonać jakiś zręczny ruch, pomocny w karierze? W tym miesiącu nie zapomnij, że zbliżają się święta. Potraktuj Wigilię i Nowy Rok jako okazję do wypoczynku, a nie zdobycia kolejnej sprawności!

PANNA (24 VIII – 23 IX)

Bądź ostrożny w sprawach urzędowych, papierkowych. Licz pieniądze, nawet kiedy wydajesz je w imieniu Świętego Mikołaja! Święta i Nowy Rok spędź spokojnie, nie planuj „efektów specjalnych”. Taka opcja może wydawać ci się z pozoru mało atrakcyjna, ale w efekcie chwile lenistwa okażą się bardzo przyjemne.

WAGA (24 IX – 23 X)

Będziesz otwarty na świat i ludzi oraz gotowy na zawieranie korzystnych kontaktów, odbywanie podróży i poszerzanie horyzontów. Możesz zakończyć rok sukcesem. Święta to świetny pretekst do zakupów, ale zabierz ze sobą kogoś, kto wydaje się bardziej odporny na symptomy gwiazdkowego szaleństwa.

SKORPION (24 X – 22 XI)

Skoncentruj się teraz na sobie, przyszła pora na energiczne działanie i na sukcesy! Duże pole do popisu masz w pracy. W grę wchodzi awans lub równie atrakcyjne perspektywy. Uczucia mimo sentymentalnej, świątecznej atmosfery na dość dalekim planie. Wigilia upłynie ci spokojnie. Jeśli czujesz się zmęczony, w święta pozwól sobie na pełen luz.

STRZELEC (23 XI – 22 XII)

W organizacji świątecznych dni okażesz się jak zwykle praktyczny i zapobiegliwy. Nawet jeśli poprzednie tygodnie wcale tego nie zapowiadały, tegoroczna gwiazdka przyniesie ci spełnienie marzeń. Coś ważnego się wyjaśni, coś dobrego się zdarzy. Dlatego bilans, który zrobisz jak zwykle pod koniec roku, tym razem ma szansę wyjść na plus.

KOZIOROŻEC (23 XII – 20 I)

Sprawy materialne zaangażują cię w dużym stopniu, tym bardziej, że pojawiają się zarówno okazje do zarobienia jak i do wydania pieniędzy. Warto jednak pilnować by przedświąteczny okres nie zamienił się wyłącznie w zakupowe szaleństwo. Nowy Rok powitasz zapewne w małym lecz doborowym towarzystwie.

WODNIK (21 I – 19 II)

Lubisz improwizować teraz jednak spodziewaj się więcej szczęścia w sprawach załatwianych zgodnie z planem. Ustalone terminy zostaną dotrzymane, obietnice spełnione. Czas dzielący cię do świąt postaraj się precyzyjnie zaplanować, sprawiedliwie rozdzielając obowiązki pomiędzy najbliższych. Święta spędź z rodziną, Sylwestra zaplanuj w gronie sprawdzonych osób.

RYBY (20 II – 20 III)

Nic nie zdoła przyćmić romantycznej atmosfery i radości z nadchodzących świąt, ale pali się zielone światło dla nowych projektów, a pomysłowość będzie w cenie. Nawet jeśli przyjdzie trochę powalczyć z losem, masz teraz nosa do omijania przeszkód, więc kieruj się nim. Zrób wszystko aby powitanie Nowego Roku odbyło się w klimacie radości i beztroski! To dobra wróżba na przyszłość.

AGENCJA REKLAMOWA "STYL"

36-200 Brzozów, ul. Kościuszki 59

tel./fax (0-13) 4344350-52, kom. 0 606 147 436

styl@epf.pl

REKLAMY, SZYLDY, REKLAMA ŚWIETLNA,

LITERY PRZESTRZENNE, TAB. INFORMACYJNE

PIECZĄTKI, WIZYTÓWKI, GAZETKI ...